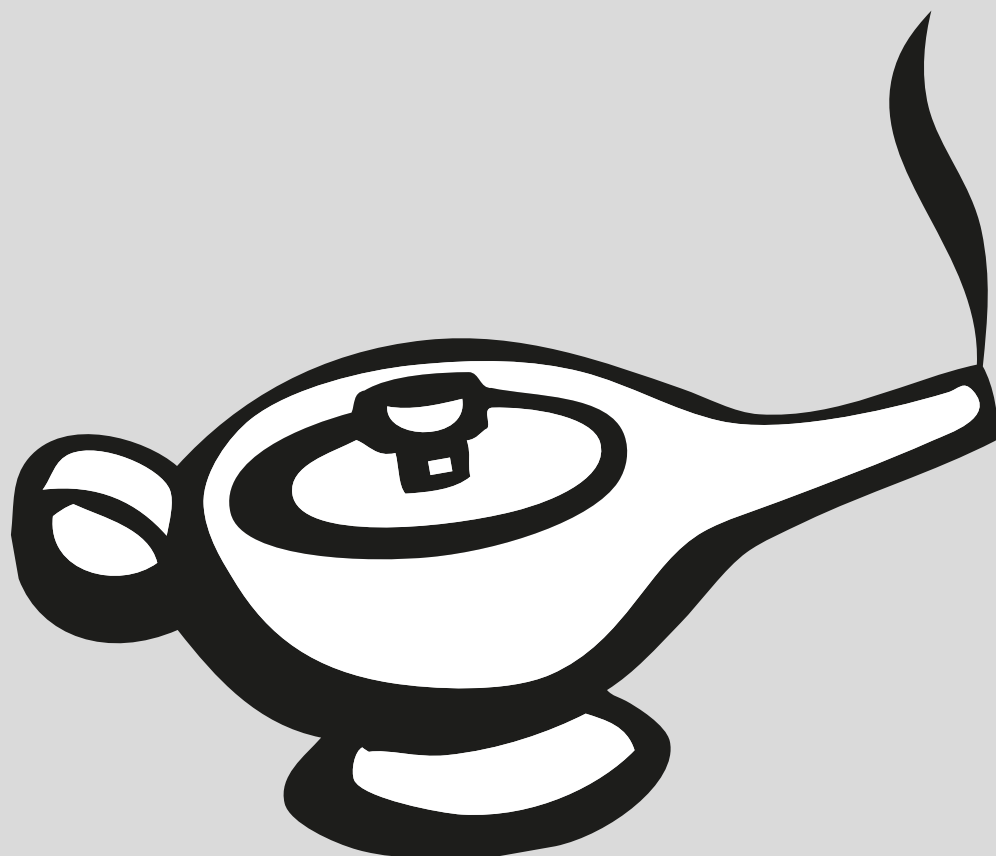

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

IX. ročník ● 5 /2016

O PRIPRAVENOSTI A POZORNOSTI

Fórum 4
MÔJ NÁVRAT KU KRISTOVI
 Helena Valová

Rozhovor 5
**VEDA DÔKAZ STVORITEĽA
 NEPOSKYTNE**
 Norbert Werner

Téma 8
**O PRIPRAVENOSTI
 A POZORNOSTI**
 B. Čičel, S. Krupa

Z histórie 14
**AKO SME PRIŠLI
 NA PODKARPATSKÚ RUS**
 František Urbánek

Misia Wycliffe 16
**ODVAHA POVEDAŤ
 BOHU ÁNO**
 Elaine Bombay

Aktualita 20
ERASMUS BY SA ČUDOVAL
 Eva Bechná

Spoločnosť 22
STRETNUTIE S PREZIDENTOM
 Peter Hrubo

Úvahy z trolejbusu 24
ČÍTAŤ ĽUDÍ
 Tomáš Komrška

Rozprávka 26
**AKO SOM PRIŠLA
 DO KRÁĽOVSTVA**
 A. Činčuráková Tipulová

RELAX 29

**Na margo dní
 SVEDKOVIA** 30
 Miroslav Kocúr

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií) **Individuálne objednávky:** cena + poštovné
PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2016

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Števko,

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, **Jazyková úprava:** Rastislav Števko **Dizajn a grafické spracovanie:** Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43 **Adresa redakcie:** Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,
 e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk **Vydavateľ:** Media Svatava, spol. s r.o. **Vyšlo:** 20. 5. 2016 **Tlač:** Transmedic Slovakia, s.r.o.
EV: 2670/08 **ISSN:** 1337-6985

AJ VIERA MÔŽE BOLIET

Koncom apríla som sa zúčastnila na zaujímavom fotografickom worshope. Nie, nebojte sa, nezačala som fotiť. Stále zostávam tou kováčovou kobylou, čo má na to ľudí, ale pozvali ma ako doprovod manžela-fotografa. Veď prečo nie, počas týždňa sa takmer nevidíme, deti máme už veľké, akákoľvek príležitosť stráviť víkend spolu nemôže byť na škodu. Hlavne keď bol lektorom renomovaný český novinár a fotograf s veľkým ef – Ján Šibík, človek skúsený a svetom zbehnutý. S takým nemôže byť čas zbytočne strávený. A v skupine účastníkov kurzu boli aj ďalšie zaujímavé osobnosti. Zoznámim sa, načerpám všeličo nové, prípadne pripravím článok do Faja. A keby nie, aspoň si oddýchnem uprostred tatranských končiarov.

Nemýlila som sa – prežila som víkend taký nabitý inšpiráciou a podnetmi, že som v nedeľu večer nevedela zaspáť. Mala som pocit, že som bola preč hádam tisíc rokov. Otvoril sa mi iný svet, nové výzvy, otázky a množstvo dilem... Náš lektor, ikona reportážnej fotografie, laureát významných ocenení, bol prevkrapujúco celkom normálny človek s nohami na zemi. O svojej práci hovoril s vášňou a zápalom. Rozumel jej, čo sa dalo očakávať, ale ešte o čosi viac. Za tridsať rokov podnikol viac ako dvesto ciest do krajín, kde sa niečo dialo – vojny, demonštrácie, hladomory či zemetrasenia. Fotil 17. novembra na Národnej triede v Prahe, bol pri páde Ceausescovho režimu v Rumunsku i pri zemetrasení na Haiti. Nechýbal pri arabskej revolúcii v Egypte, liezol po barikádach na Majdane v Kyjeve, tajne z vlaku sa snažil zachytiť život v Severnej Kórei a posledný rok sa venuje samozrejme utečeneckej kríze. Niekedy musel spať na zemi v špine a takmer vždy riskoval zdravie alebo dokonca život. Niečo ho nutkalo, aby sa stále vracal a nikdy neprestával – ani teraz, keď už o jeho fotografie nie je taký veľký záujem a žiadna redakcia na svete nezaplatí ich skutočnú cenu. Jeho základné princípy, ako dostať do jednej snímky celý príbeh a emócie boli také zaujímavé, že som si musela začať robiť poznámky. Hovoril o tom, že fotenie bolí. Kto chce urobiť skutočne dobrý snímok, musí niečo obetovať, snažiť sa a možno aj riskovať. Bola som jeho prácou fascinovaná. Hlboko ma zasiahol.

Človek, ktorý tak hlboko nazerá životu pod pokrievku sa mi zdal byť zrazu priateľom, s ktorým by som tak veľmi chcela hovoriť o tom, čo je mojou najväčšou vášňou. Tým mojím najhlbším princípom, prečo žijem ja a čo mňa poháňa. Chcela som s ním hovoriť o Bohu, ale zrazu sa mi akosi nedalo. Áno, možno nebola čas, nebola príležitosť a neboli sme sami, ale to nebola tá skutočná príčina. Chýbala mi taká istá nástojčivosť, neodbytnosť a pretlak, s akým by som mohla kohokoľvek rovnako zasiahnuť. Pripadala som si nedostatočná, banálna ako človek, ktorý to nemá odžité. Nedefinovaný pohodlný kresťan, ktorý má pripravených v rukáve iba zopár klišé.

Svet okolo nás sa dáva do pohybu a my na sociálnych sieťach debatujeme o princípoch. O tom, čo by mal robiť ten či onen politik a ako by to bolo najlepšie. Z tepla svojej obývačky sa rozčulujeme a radíme. A potom máme problém otvoriť čo i len na štrbinku svoju zónu komfortu a obetovať sa. Česť výnimkám.

Druhý deň kurzu sme v rámci fotenia v teréne navštívili jednu komunitu. Kňaz Marian Kuffa v Žakovciach sa venuje asi 300 bezdomovcom, ľuďom po výkone trestu a podobným prípadom. Za svoju námahu nemá ani slávu, ani finančný ošoh – naopak. V túžbe pomôcť niekedy aj riskuje, pretože pre jeho sociálny experiment nemajú úrady kolónky. Aj viera môže bolieť a ak nebolí, možno to nie je viera. A nikoho nezasiahne a nikoho neprešvedčí. Bola som zo seba sklamaná a možno by som sa vrátila domov bez nádeje. Ale na konci dňa si niekto z našej skupiny všimol, že odnášam zo stola hrnčeky a taniere, hoci by som nemusela a mohla sa nechať obslúžiť. Úplná hlúposť uprostred atmosféry nabitej hrdinskými činmi, ale potešilo ma to. Predsa kvapka nádeje. Som slepá a hluchá a možno nie dosť múdra, nemám tie správne slová a málo odvahy. Som pohodlná a veľmi unavená a radšej by som sa venovala iba samej sebe. Ale som tu! Tu som, Pane. Ak si ma môžeš použiť takú sebeckú, pochybujúcu a bojazlivú, tu som. Asi nikdy nebudem cestovať do Afriky a ani si od zajtra nenastahujem do bytu utečenca, ale kto vie, čo máš pripravené práve pre mňa. Tu som. Ak môžeš zmeniť aspoň malý kúsok sveta v mojej blízkosti, veď ma a ja ti chcem byť nástrojom.

EVA BECHNÁ
(Pracuje v zbere
Cirkvi bratskej v Žiline.)

MÔJ NÁVRAT KU KRISTOVI

Uvažovala som nad tým, akými slovami začať svoj príbeh o Božej ceste ku mne a mojej ceste k Nemu. Iste je v niečom aj odlišný od ostatných, ale je to príbeh o veľkej Božej láske, milosti a trpezlivosti so mnou.

Narodila som sa v kresťanskej rodine, ako dieťa som bola krstená v Evanjelickej cirkvi a. v. Ale naši starí rodičia tu na Slovensku, ako sa ja pamätám, navštevovali Cirkev bratskú. A tak sme rodičmi boli vedení k evanjelikom a starými rodičmi do Cirkvi bratskej. Nakoľko stará mama Asztalosová bola veľmi veriacia žena, učila nás a viedla k spoznaniu Boha, Božej lásky a Božej pravdy. Veľa sa modlila za celú rodinu.

Z dieťaťa som dospelá, vydala som sa. Môj manžel je krstený v cirkvi reformovanej a ja som sa ho po sobáši rozhodla nasledovať. Ako manželka sme kostol navštevovali len na sviatky, a tým pádom moja viera k Bohu nebola dostačujúca. Môj životný osud pokračoval tak, že na dlhšiu dobu som s Cirkvou bratskou neprišla do kontaktu.

Čas plynul a mojou túžbou vždy bolo vrátiť sa do spoločenstva Cirkvi bratskej. Čítala som hľad po Bohu. Moja duša bola prázdna najviac na vianočné sviatky. Ale náš Pán na mňa nezabudol – prehovoril ku mne. Začala som častejšie navštevovať spoločenstvo. Začalo sa to takto: Spomínam si na jedno stretnutie so Zlatkou Bellušovou a jej ešte žijúcim manželom Jožkom. Keď som išla z kostola, počas rozhovoru hovoril s nadšením o piesňach spevokolu. Medzitým zdvihol svoj zrak hore k nebu a hovorí: „A tam hore – tam to bude ešte krajšie.“ Toto stretnutie prebudilo vo mne ešte väčšiu túžbu návratu do CB. Lenže moje rozhodovanie trvalo dlhšie. Tú iskru, ktorú vložila do môjho srdca stará mama, rozdúchala postupne Zlatka Bellušová. A za to sa jej touto cestou chcem poďakovať. Ona ma pri častých stretnutiach v obchode, pri rozhovoroch zblížovala s naším Pánom. Začala som prežívať duchovný boj. Dávala som si otázky: Dokedy chcem čakať? Kedy sa konečne rozhodnem? Prišlo oslovenie a povzbudenie od Pána. Bolo to stretnutie pred Zlatkiným domom, keď ma k sebe prvýkrát pozvala na stredajšie zhromaždenie u nej doma – pohotovo som odpovedala „prídem“. Lenže pri tej pohotovej odpovedi som si neuvedomi-

la, čo na to povie môj manžel. Ale vďaka Bohu, v mojej rodine som s tým nemala problém. S veľkou radosťou spomínam na milé privítanie u nej a neskôr aj v zbere, v ktorom Duch svätý zmenil môj život. Preto, že som sa rozhodla žiť nový život pre Pána Ježiša, prosila som ho v modlitbách, aby vo mne urobil vnútornú premenu. Stalo sa to počas večerov evanjelizácie ProChrist.

Žalm 138, 3. V deň, keď som volala, vyslyšal si ma, dodal si odvahy a silu mojej duši.

Ten týždeň bol pre mňa veľmi požehnaným časom. Pán Boh prehovoril do môjho srdca svojím slovom a príbehmi zo života ľudí. V ten týždeň – v piatok doobeda – som prežila prebudenie vnútorného vnímania a v tom premýšľaní sa mi vynorila pieseň „Dostalo sa mi zmilovania“. Tieto slová z piesne ma určitým spôsobom povzbudili. Ďalej som nechala voľný príbeh svojmu vnútornému citeniu a dala som sa viesť Duchom svätým. Vďaka milosti Božej som dostala silu a pristúpila som dopredu pred Jeho kríž a zložila svoju ťarchu hriechu a minulosti a prežila znovuzrodenie.

Matúš 7, 8. Lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu bude otvorené.

Nebola som však členkou zboru z určitých dôvodov, a tým pádom som nemohla mať účasť ani na Večeri Pánovej, čo ma vždy trápi. Veľa som sa za to modlila. Pán ma neopustil, vypočul moje prosby. Časom sa všetko ujasnilo, nastalo moje rozhodnutie. Obrátila som sa na brata kazateľa Evina, ktorý mi ponúkol duchovnú prípravu pred vstupom do zboru. Prijala som ju. Naše stretnutia s bratom kazateľom boli veľmi požehnané a poučné. Posilňoval a vyučoval ma, ako dobrý pastier, a viedol ma dopredu. Môj manžel, ktorý bol prítomný a pozorne počúval, o čom hovoríme, moje rozhodnutie rešpektoval. To mi moju situáciu veľmi uľahčilo.

Ďakujem Bohu za jeho milosť, že som svoj život mohla odovzdať Ježišovi, že moje hriechy boli odpustené, že sa stal aj mojím osobným Pánom a Spasiteľom. Zbor je pre mňa oázou a miestom, kde sa môžem duchovne a duševne občerstviť a nabráť novú silu.

Tak, ako sa neprestajne modlila moja stará mama za celú rodinu, tak sa naším pokračovať v modlitbách aj ja za celú svoju rodinu. **Helena Valová, Nový Tekov**

Detský Bible camp **Najlepšie počasie**:
 Dátum: 16. – 23. júl 2016
 Miesto: Hotel Spojár, Žiarska dolina
 Vek: 8–13 rokov
 Cena: 150 € s autobusovou dopravou z Bratislavy

Viac informácií a prihlášky na stránke <http://www.scriptureunion.sk/2016/03/pozvanky-na-letno-2016/>
 Poplatok za tábor môžete navýšiť o dobrovoľný príspevok, ktorý použijeme na podporu viacdetných rodín.

Scripture Union Slovakia
 pozýva na letné pobyty
 pre deti a teenagerov

Teenagerský tábor **fit4life**:
 Dátum: 1. – 6. augusta 2016
 Miesto: Chata Račková <http://www.rackova.sk/>
 Vek: 14 – 18 rokov
 Cena: 110 €, doprava individuálna/spoločná vlakom

VEDA NÁM DÔKAZ STVORITEĽA NEPOSKYTNE

„Veda a viera sa dopĺňajú, no majú odlišný účel. Nemali by sme čakať, že nám veda poskytne dôkaz Stvoriteľa,“ – myslí si Norbert Werner, ktorý sa podieľal na prelomovom objave – na potvrdení teórie o štruktúre vesmíru, tzv. vesmírnej pavučiny. Je presvedčený, že najlepšou investíciou do našej budúcnosti je investícia do školstva, vedy a výskumu.

S astrofyzikom **NORBERTOM WERNEROM** sa rozprávala **Emília Mihočová**.

Norbet Werner je astrofyzik. Narodil sa v Rožňave. Fyziku študoval na Prírodovedeckej fakulte Šafárikovej univerzity v Košiciach, zároveň navštevoval oddelenie medziplanetárnej hmoty Astronomického ústavu SAV vo Vysokých Tatrách. Pokračoval doktorandským štúdiom na Utrechtskej univerzite v Holandsku a pracoval na tamojšom Ústave pre výskum vesmíru. V roku 2008 získal grant NASA a odvtedy pôsobí v Ústave časticovej astrofyziky a kozmológie Stanfordskej univerzity v Kalifornii (USA). Posledné štyri roky bol členom vedeckého tímu pripravujúceho japonsko-americkú družicu Hitomi. Tento nový vesmírny ďalekohľad bol do vesmíru vypustený 17. februára 2016. Vedci ho budú využívať na pozorovanie vzdialených čiernych dier a galaxií.

O čom sníva Norbert Werner, keď sa v lete za jasnej noci pozerá na hviezdnu oblohu?

Ludia sa ma občas pýtajú, či pre dnešného astronóma má hviezdna obloha stále to čaro, ktoré mala pre generácie ľudí pred nami. Ja si myslím, že s poznaním sa to čaro zväčšuje, znásobuje.

Keď ležím v tráve pod hviezdnu oblohou, uvedomujem si, že som na obrovskej planéte, ktorá sa v spoločnom valčíku so Slnkom, ktoré je ukryté za mojím chrbtom, rúti vesmírom a obieha okolo stredu našej Galaxie. Pozerám sa na hviezdy a viem, že tie žmurkajúce bodky na oblohe sú rôznorodé vzdialené slnká, z ktorých mnohé majú vlastné planéty. Viem tiež, že vidím len maličký zlomok z asi tristo miliárd hviezd v našej Galaxii a že v pozorovateľnom vesmíre je niekoľko

stoviek miliárd ďalších galaxií. Cítim pritom nesmiernu bázeň, údiv a pokoru.

Biblický kráľ Dávid píše: Keď hľadím na nebesia, dieľo tvojich rúk, na mesiac a na hviezdy, ktoré si ty stvoril: čože je človek, že naň pamätáš, a syn človeka, že sa ho ujímaš? (Žalm 8) Vnímate to podobne – bezvýznamnosť človeka uprostred obrovského vesmíru?

Bezvýznamnosť? Vôbec. Je to úžasné a nádherné, že v tom veľikánskom vesmíre vznikol život, že sme tu vznikli my, cítiace a zvedavé bytosti, ktoré dnes dokážu kozmos spoznávať. Naša Zem je neskutočne vzácna oáza života v obrovskom vesmíre. Myslím si, že kozmická perspektíva nám práve môže pomôcť si našu vzácnosť lepšie uvedomiť.

Čo na vás vo vesmíre urobilo najväčší dojem?

Keď som mal tri roky, otec mi ukazoval fotky astronautov na Mesiaci. Pre trojročného chlapca Mesiac vyzerá ako akýsi plochý tanier na oblohe. Ale otec mi povedal, že to nie je tanier, že Mesiac je guľatý, veľmi veľký a je ďaleko. Úplne najväčší dojem na mňa však urobilo to, že po ňom chodili ľudia. Minulý týždeň som mal šancu rozprávať sa s astronautom, čo letel k Mesiacu – bol to pre mňa obrovský zážitok.

Niektoré veci nám zvyknú časom zovšednieť. Ste fascinovaný vesmírom stále rovnako ako na začiatku?

Viac ako na začiatku! Krásne na mojej práci je to, že sa takmer každý deň dozviem niečo nové, fascinujúce.

Podporovali vás rodičia?

Rodičia ma povzbudzovali, aby som robil to, čo ma baví. A astronómom som chcel byť od malička (samozrejme som tiež chcel byť astronau-

tom a priznám sa, že do vesmíru by som sa stále veľmi rád pozrel).

Čo je zmyslom astrofyziky?

My ľudia sme prirodzene zvedaví, máme vnútornú potrebu spoznať svet okolo nás, zistiť, ako funguje. Zmyslom základného výskumu, ktorý robíme aj my astrofyzici, je nadobúdanie poznania. To poznanie je mnohokrát fascinujúce, a preto je dôležité nezabúdať o nových objavoch oboznamovať aj verejnosť.

Na čom momentálne pracujete?

Pracujem na výskume vplyvu obrovských čiernych dier na vývoj galaxií a pozorovanej štruktúry vesmíru. Vaši čitatelia už určite počuli pojem „čierna diera“ a v ich mysli sa asi vynorí čosi exotické, niečo mimo tento svet, prípadne akýsi vesmírny vysávač, ktorý nasaje všetko, čo sa mu dostane do cesty. Obrie čierne diery sú však v strede každej galaxie a keď do nich padá hmota, tak sa v ich blízkosti uvoľní obrovské množstvo energie, ktorá ovplyvňuje tvorbu hviezd v galaxií.

Známym ste sa stali potvrdením teórie o štruktúre vesmíru v roku 2008 – tzv. vesmírnej pavučiny, keď ste ešte ako doktorand na Utrechtskej univerzite v Holandsku, v tamojšom ústave pre výskum vesmíru, pozorovali dvojicu galaktických kôp. Čo si môže našinec predstaviť pod pojmom vesmírna pavučina?

Hmota nie je vo vesmíre rozložená rovnomerne. Rozloženie hmoty má akúsi pavučinovú štruktúru. Vidíme to napríklad v rozložení galaxií, ktoré nachádzame pozdĺž akýchsi vlákien. Na priesečníku týchto vlákien sú tie najhmotnejšie objekty vo vesmíre – kopy galaxií, zložené zo stoviek galaxií. Ale galaxie sú len špičkou ľadovca. Väčšina obvyčajnej hmoty vo vesmíre (myslím tu hmotu zloženú z atómov a nie tmavú hmotu, ktorej častice sme zatiaľ neobjavili) nie je vo hviezdach a galaxiách, ale v horúcom plyne, ktorý vyplňa priestor medzi galaxiami. Tento plyn je však veľmi ťažké vidieť, lebo je riedky a teda žiari veľmi-veľmi slabou. Mne

sa v roku 2008 podarilo vypožičovať horúci plyn v jednom z vlákien kozmickej pavučiny, medzi kopami galaxií Abell 222 a Abell 223. Je to nádherný pocit, keď človek v dátach uvidí niečo, čo ešte nikto pred ním nevidel.

Získali ste grant NASA ako jeden z piatich spomedzi 200 uchádzačov. Vďaka čomu si vybrali práve vás?

Vybrali si ma, lebo som bol počas doktorátu v Holandsku vedecky veľmi produktívny. Bral som to totiž ako dar, že mám možnosť pracovať na dátach z vesmírnych ďalekohľadov, o ktorých som predtým len čítal.

Za súčasné miesto pôsobenia ste si vybrali Stanford, čím si vás získal?

Na Stanfordovej univerzite pracujem už od roku 2008. Stanford si ma získal nesmierne priateľským prostredím. Mám tu vynikajúcich kolegov, panuje tu skvelá atmosféra a namiesto toho, aby sme (ako sa často stáva) medzi sebou súťažili, spolupracujeme.

Chcete sa v budúcnosti ešte vrátiť do Európy?

Áno, rozmyšľam nad návratom do Európy. Ak budem vidieť, že tu dokážem svoje skúsenosti zmysluplne využiť, tak sa možno vrátim. Chcel by som sa predovšetkým ďalej venovať výskumu, učeni a popularizácii vedy.

Keď sa vás redaktorka rádia RTVS pýtala, či veríte v Boha, odpovedali ste: „Áno, Boh je pre mňa zdrojom lásky. A viera je podľa môjho názoru predovšetkým o láske, o porozumení, o súcite, o hodnotách.“ Za akých okolností ste začali premýšľať o viere?

Myslím si, že všetci si kladieme otázku: Prečo sme tu? Čo je zmyslom nášho života? Tieto otázky nás prirodzene privedú k otázkam viery.

Môže nám veda, ktorá skúma stvorené, vôbec niečo povedať o Stvoriteľovi?

Veda je úžasný a nenahraditeľný nástroj, ktorý nám umožňuje spoznávať, ako svet funguje; a viera

v lásku a dobro je akýsi kompas v našom srdci, ktorý nám v živote ukazuje smer. V tomto zmysle sa veda a viera dopĺňajú, majú odlišný účel. Nemyslím si, že by sme mali čakať, že nám veda poskytne dôkaz Stvoriteľa.

Zatiaľ čo sa na vedu a výskum vynakladajú celosvetovo miliardy, v stredozemnom mori sa topia utečenci. Je rozloženie financií v tomto smere správne?

Keď sa pozrieme, do čoho všetkého sa investujú peniaze, tak do vedy a výskumu sa investuje pomerne veľmi málo. Je pre nás nesmierne dôležité pochopiť, ako svet okolo nás funguje a podľa toho aj konať. Pýtate sa na utečencov: tých bude, žiaľ, v budúcnosti omnoho viac kvôli klimatickým zmenám, ktoré spôsobia, že mnohé – dnes husto obývané – miesta na Zemi budú neobývateľné alebo budú pod vodou. Aj povstanie v Sýrii, ktoré viedlo k vojne a súčasnej utečeneckej kríze, sa začalo vďaka dlhodobému suchu a slabej úrode, ktoré sú pravdepodobne dôsledkom globálneho otepľovania. Len veda, výskum a inovácie nám môžu pomôcť vyrovnáť sa so zmenami a vyhnúť sa tomu najhoršiemu. K tomu však tiež potrebujeme vzdelaných politikov v rozhodujúcich pozíciách a vzdelanú spoločnosť, ktorá chápe vedu a dokáže na základe jej zistení konať. Som presvedčený, že najlepšia investícia do našej budúcnosti je práve investícia do školstva, vedy a výskumu.

Pracujete v zahraničí a viete, koľko sa investuje do vedy a výskumu vo svete a koľko u nás. Želali by ste si, aby sme aj na Slovensku investovali do vedy viac?

Áno, mali by sme investovať omnoho viac nielen do vedy a výskumu, ale aj do školstva. V tomto smere, žiaľ, Slovensko stále zaostáva. Cestu vpred vidím predovšetkým v inováciách, ktorými sa dokážeme na spoločnom globálnom trhu presadiť. Máme tu veľmi veľa šikovných ľudí s výbornými nápadmi a ideálmi.

Na politickej scéne cítíme akýsi návrat „studenej vojny“. Vní-

mate to podobne aj vo vedeckej oblasti?

Na vede mám nesmierne rád to, že je skutočne medzinárodná. Medzi mojimi kolegami a kamarátmi sú Briti, Nemci, Rusi, Japonci, Česi, Číňania, Indovia, Taliani, Američania, Poliaci, Iránci, Holanďania, Maďari, Izraeliti, Francúzi... V takejto medzinárodnej komunite žijem už vyše 11 rokov a xenofóbia, ktorú vidím v spoločnosti, je pre mňa úplne nepochopiteľná.

V poslednej dobe sa stávajú obľúbenými súkromné lety do vesmíru. Napríklad iniciatíva Mars One chce posilať ľudí na Mars bez spätočnej letenky, aby boli akýmisi jeho prvými osadníkmi. Čo si o tejto iniciatíve myslíte?

Nemyslím si, že Mars One je seriózna iniciatíva. Veľmi však fandím firme SpaceX, ktorá vyvíja znovu použiteľnú nosnú raketu a na budúci rok sa chystá vypustiť na obežnú dráhu astronautov. Fandím im, lebo vidím, že robia seriózne inovácie, vďaka ktorým budeme lietať do vesmíru lacnejšie a teda vesmír sa stane pre nás všetkých dostupnejším. Mimo chodom, prvá Slovenská družica skCube bude tiež vynesena do vesmíru raketou SpaceX. Táto firma má za cieľ poslať človeka na Mars za 10-15 rokov a založiť tam základňu (neplánujú jednosmerný let). Je to odvážny plán a nebude jednoduché ho uskutočniť, SpaceX bude musieť prekonať veľa prekážok, ale doterajší úspech firmy naznačuje, že má na to šancu.

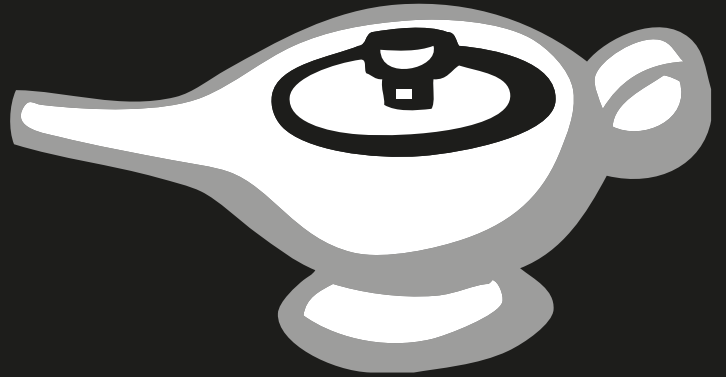
Môžem ako rodič urobiť niečo preto, aby sa aspoň jedno z našich troch detí stalo raz astrofyzikom? (smiech)

Odporúčam povzbudzovať deti k zvedavosti a záujmu o svet okolo nás.

Na odľahčenie: páčil sa vám viac Star Trek alebo Hviezdne vojny?

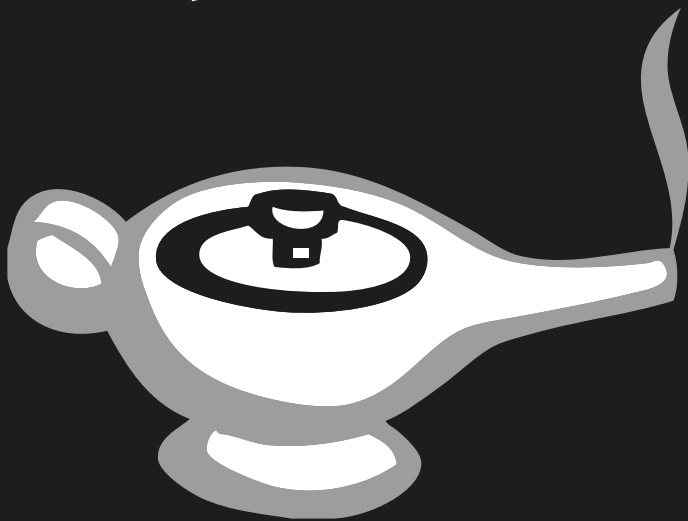
Páči sa mi Star Trek aj Hviezdne vojny. Najviac však pre mňa znamenajú pôvodné tri diely Hviezdných vojen. ■

*Evanjelický východ,
marec 2016*

O PRIPRAVENOSTI A POZORNOSTI

*DVE ÚVAHY,
KTORÉ IBA ZDANLIVO SPOLU NESÚVISIA*

PODOBENSTVO O PANNÁCH

BLAHOSLAV ČÍČEL
(dôchodca, CB Bratislava, Cukrová 4)

Po mnohých rokoch sa vraciam k úvahe a podobenstvu o desiatich pannách. To, čo mi hovorilo a hovorí toto podobenstvo, ma sprevádza už desaťročia celým mojim duchovným životom. Hovorí mi o službe Božích detí, ktoré idú životom, svietia, ale duchovne spia. Hovorí mi o nutnosti čakať na druhý príchod Ježiša Krista ako o kľúčovej úlohe pre Boží ľud. Hovorí mi o tom, že mnohí nežijeme plným duchovným životom a treba to zmeniť. To je odkaz podobenstva o pannách: Zmeňme spôsob nášho duchovného života.

Ešte je čas

V 24. kapitole Matúšovho evanjelia Ježiš veľmi vážne upozorňuje svojich učeníkov, aby boli pripravení na Jeho druhý príchod. Napriek tomu, že vedel, že nepríde v dňoch ich života, im hovorí: *...buďte hotoví, lebo v tú hodinu, v ktorú sa nenazdáte, príde Syn človeka* (Mt 24, 35) a v ďalších veršoch nasledujúcej kapitoly toho istého evanjelia hovorí, čo znamená „byť hotový“.

Čo znamená – byť hotový, byť pripravený?

Ja tomu rozumiem takto: Nevieime, kedy ten deň príde, ale raz príde a príde nečakane. Preto treba byť pripravený, lebo nevieme, či to nebude zajtra, alebo ešte dnes. Ale byť hotový znamená aj byť pripravený v deň, keď si nás Pán zavolá k sebe – teda keď zomrieme. Deň nášho odchodu z tejto zeme pre nás znamená to isté (vzhľadom na večnosť), ako vytrhnutie v deň druhého príchodu Ježiša.

Aj na smrť musíme byť pripravení každý deň, lebo môže prísť v každom okamihu. Nie každý očakáva deň druhého príchodu Pána Ježiša alebo deň svojho odchodu dostatočne pripravený. Jedni sa vezú na vlnách života a driemu, iní sa pripravujú, ako keď sa čaká na narodenie dieťatka. Každému je zrejmé, že driemoty počas čakania nie sú aktívnym očakávaním. Text evanjelia hovorí, že v čase vytrhnutia ...bude ne-

beské kráľovstvo podobné desiatim pannám... Týchto desať panien podľa ich konania možno vnímať:

1) Ako jednotlivcov, z ktorých jedni sa správajú tak, ako päť panien pripravených a iní ako panny nepripravené. Hoci všetky zadriemali, výsledok v čase vytrhnutia bol rozdielny. Inú charakteristiku pripravenosti ukazuje Pán v podobenstve o hrivnách. Zmysel oboch podobenstiev je však rovnaký: *Nie každý, kto mi hovorí Pane, Pane vojde do kráľovstva nebeského.* (Mt 7, 21)

2) Ako kresťanské spoločenstvá – zbory. Potom toto podobenstvo iným spôsobom vyjadruje upozornenie, ktoré Pán oznamuje anjelovi zboru v Efeze: *Mám proti tebe to, že si opustil svoju prvú lásku... čiň pokánie a čiň prvé skutky, ak nie, prídem rýchle na teba a pohnem tvoj svietnik z jeho miesta.* (Zj 2, 4-5)

Toto je veľmi naliehavé upozornenie tak pre jednotlivcov, ako aj pre zbory. Z dejín Cirkvi vieme, že Pán pohol nielen svietnikom zboru v Efeze. Ani jeden zo siedmich zborov, ktorým sú určené odkazy v Zjavení sv. Jána, neprežil.

Pripomeňme si ešte raz prvé verše 25. kapitoly Matúšovho evanjelia – *Vtedy bude podobné nebeské kráľovstvo desiatim pannám, ktoré vzali svoje lampy a vyšli v ústrety ženíchovi...* (Mt 25, 1-2n) Je zrejmé, že všetky vyšli v ústrety ženíchovi, no nie všetky došli. Ja to vnímam tak, že došli len tie – alebo že dô-

jdu len tí, ktorí boli znovuzrodení a vykročili na cestu Božích nasledovníkov. Na svadbu vošli len pripravené panny, tak ako si myslím, že na svadbu vojdú len pripravení. V slovách „...vyšli v ústrety ženíchovi...“ vnímam, že mnohí kráčajú vo viere, že sú pripravení na druhý príchod Pána Ježiša.

Je zrejme, že Pán Ježiš nepovažuje za účastníkov Jeho kráľovstva všetkých, čo čakajú Jeho druhý príchod, ale len tých, čo čakajú pripravení. A je jedno, či hovoríme o jednotlivcoch, alebo o zboroch.

Spomínané podobenstvá hovoria o Simeonoch a Anách našich dní. Simeon a Anna sa dočkali Spasiteľa. My sa v tomto pozemskom živote dočkať nemusíme, ale čakanie v pripravenosti musí byť súčasťou nášho života.

Všetkých desať panien čakalo s lampami na ženícha. Tieto panny spĺňali to, čo Pán Ježiš povedal svojim učeníkom v Kázni na vrchu: *Vy ste svetlom sveta... Nech tak svietí vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach...* (Mt 5, 14-16)

Tak ako tie panny, aj my sme svetlom sveta. Pri znovuzrodení dostaneme dar Ducha Svätého a On – skrze náš život – svieti. Svieti, pokiaľ mu v tom neprekážame. Pokiaľ sme ochotní naplno prijať tento dar. A práve naša ochota – byť poslušnými nasledovníkmi – je viazaná na pranie Pána Ježiša žiť život pod vedením Ducha Svätého.

Všetkých desať panien čakalo s lampami na ženícha. Takže vo vybavenosti nebol medzi nimi rozdiel. Rozdiel bol v naplnenosti, v konkrétnom spôsobe očakávania.

Čo to pre nás znamená?

Ak sa v zápasoch každodenného života porovnávame s ostatnými ľuďmi a uspokojujeme sa, že sme lepší, morálnejší, mravnejší ako oni, tak sme – aj napriek nášmu znovuzrodeniu – tam, kde boli bláznivé panny.

Ale ak v našom živote prevládne túžba byť potešením a radosťou, ak konáme tak, aby sme spôsobovali radosť Jemu, tak si myslím, že sme blízko tomu, čo Pán označil za rozumné.

Nie dobré skutky nás k tomu priblížia, ale dobré skutky ako ovocie lásky k Ježišovi Kristovi a poslušnosti Duchu Svätému.

V minulosti som sa dosť čudoval tomu, že ženícha sa chystalo privítať všetkých desať panien. Hovoril som si – tých päť, ktoré sa v Písme označujú ako „bláznivé“, predsa videlo, ako sa na uvítanie ženícha chystajú tie „rozumné“. Prečo nezmenili svoje konanie? Až časom som si uvedomil, že správanie sa tých, čo sa nazývajú Božím ľudom, je veľmi zvláštne. Možno najviac je tých, čo žijú akýsi formálny kresťanský život. Vedľa nich žijú konzervatívni kresťania, evanjelikáli,

charizmatici, letničari a mnoho ďalších. Žijú vedľa seba. Vedia o sebe. A predsa sú takí odlišní. Neinšpirujú sa navzájom, neučia sa od druhých, nesnažia sa stierať rozdiely, vyrovnávať hĺbky. Skôr naopak – rozdiely sa prehĺbujú a ľudia sú si navzájom ľahostajní, čo je ešte ten lepší prípad, alebo sa skôr osočujú...

Predstava, že sme tí onakvejší, alebo bezmála najonakvejší, že my sa nemáme čo učiť od iných, ale oni sa majú učiť od nás, je našou najväčšou biedou. Nás jednotlivo a taký je potom aj obraz zborov, v ktorých žijeme a utvrdzujeme sa vo svojich pravdách. Správne je to len tak, ako to robím ja, ako žijeme my.

Takto som žil mnoho rokov aj ja. Až kým ma Pán nezastavil. A neukázal mi, o čom je pravá viera. A tak dnes viem, že zrelý, dospelý kresťan sa pozerá veľmi kriticky na hodnoty svojich činov. Snaží sa s veľkou úctou hospodáriť s darmi Ducha Svätého, aby bol jeho život plný ovocia Ducha Svätého. A takí sa nájdu vo všetkých kresťanských spoločnostiach. Vo väčšej či menšej miere. Tí dávajú aj charakter zborom.

Je mi veľmi ľúto, že v zboroch našej cirkvi sa málo zdôrazňuje potreba čakania na druhý príchod Ježiša Krista, že sa málo učíme o slobodnom prijímaní darov Ducha Svätého a svätom hospodárení s nimi, že sa takmer neučíme o budovaní kresťanského charakteru v moci Ducha Svätého.

Ale späť k nášmu podobenstvu o pannách.

Čítame: *...A keď dlho neprichádzal ženích, podriemali všetky a zaspali.*

Všetky zaspali. Aj tie nerozumné.

Všetci sme rovnako hriešni. A tak je to ďalšie upozornenie pre každého z nás – rovnako pre tých, čo sa považujú za rozumných, aj pre tých, čo sa považujú za menej rozumných alebo nerozumných. Ale takých vari medzi nami ani nie je... Možno budeme musieť čakať roky a desaťročia, dokonca čakať po celý život, aj keď to unavuje a unaví. Každý môže zaspieť. Aj duchovne. Duchovný spánok je pomalé a postupné znižovanie intenzity osobného vzťahu s Bohom. Ale vždy musíme mať dost oleja, aby, keď príde ženích, sme vedeli olej vo vyhorených lampách doplniť. To znamená, že budeme milovať Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou... a budeme milovať svojho blízkeho ako seba samého. (Mt 22, 37, 39)

Povedali ste už niekedy Pánovi Ježišovi, že Ho naozaj milujete? Ak nie, povedzte mu to.

Ale o polnoci povstal krik: Hľa, ženích ide! Vyjdite mu v ústrety! Vtedy vstali všetky tie panny a ozdobili svoje lampy. A bláznivé povedali rozumným: Dajte nám zo svojho oleja, lebo naše lampy hasnú!

Keď som bol študent, brigádničil som na stavbách. Videl som, ako murári, keď sa ozvalo „fajront“ – doslova vypustili z rúk kelne a žufany a išli. Či bola ro-

Čakanie
v pripravenosti
musí byť súčasťou
nášho života.

bota dokončená, alebo nie. Tak aj my musíme byť pripravení, keď sa ozve: „ženích ide“ pustiť všetko z rúk a ísť. Nič nás nesmie zastaviť – ani nedokončená práca, ani starosť o deti, ani starosť o majetok – dokonca ani starosť o prerušenú duchovnú prácu, ktorú sme robili a nedokončili.

Nič nás nesmie zastaviť! Treba ísť, lebo ženích ide! Nesmie sa nám stať to, čo sa stalo bláznivým pannám, ktoré si neuvedomili, že ich príprava na príchod ženiča nebola postačujúca. Bolo treba mať rezervný olej. Žiadosť o pomoc bola v tomto prípade bezpredmetná. Tento olej je vedený iba na osobných účtoch a nie je prevoditeľný.

A tak často čakajúcich panien išla zháňať olej. Neodišli do sveta – išli len napraviť to, čo neurobili pri naplnení svojho poslania na zemi a k dverám došli s horiacimi lampami. No prišli k už zatvoreným dverám. Až tam pochopili, ako zle boli pripravené a aké to má pre ne následky.

Iba tí, ktorí budú pripravení, vojdú na svadbu k baránkovi.

Desiatky rokov mám pred očami obraz murárov a ich reakciu na volanie „fajront“.

A desiatky rokov viem, že keď sa ozve „ženích ide“, musím vypustiť z rúk všetko, čo v nich mám, aby som ho mohol ísť privítať a prejsť cez dvere na svadbu.

Pred očami celého Egypta chystali synovia Izraelovi obeť baránka. Mnohým to nič nehovorilo. V tú noc, keď kráčal anjel Hospodinov egyptskou zemou, boli tí, čo neobetovali, rovnako zasiahnutí ako Egyptania. Nevzali vážne Božiu výzvu, neobetovali baránka a keď bolo treba – keď už egyptskou zemou znel nárek a krik, neboli ich dvere označené.

Aj táto starozmluvná skúsenosť aj podobenstvo, ktoré som uviedol, sú len o jednom: Žime svoj duchovný život naplno, kým sme na tejto zemi. Sme tu len pútnikmi, kráčajúcimi k domovu, ktorý je v nebesiach. A nevieme dňa ani hodiny, keď sa ozve: Ženích ide. Aby sme si nevypočuli: Nepoznám vás.

Ešte je čas!

Meňme spôsob nášho duchovného života! ■

J. Šicková – Fabrici: Tvárou v tvár, šamot, zlato, 2010

„VENOVALI IM MENEJ POZORNOSTI“ alebo ako riešiť nezájum o ľuďí v cirkvi a v spoločnosti

SLAVOMÍR KRUPA

(Doc. PhDr. Slavomír Krupa, PhD je riaditeľom Rady pre poradenstvo v sociálnej práci, spolupracuje s mnohými štátnymi i neštátnymi inštitúciami a združeniami.)

Situácie, keď niekomu venujeme menej pozornosti, alebo niekto nám venuje menej pozornosti, považujeme pomaly za bežné. Snažíme sa pochopiť, že nie je možné, aby sme venovali každému rovnakú pozornosť. Všetci sme rôzni a aj keď nás to niekedy mrzí, bolí, musíme uznať: každý by sa mal so situáciou, keď je mu venovaná menšia pozornosť od iných, čím skôr nejakým spôsobom vyrovnáť. Jednoducho je to tak – niekto je v centre pozornosti a inému nie je taká pozornosť venovaná, alebo sa dokonca môže stať, že je alebo bude úplne mimo pozornosť ľudí. Dnes žijeme v takom svete.

Vráťme sa o 2000 rokov späť. V tom čase sa diali medzi prvými kresťanmi neuveriteľné veci. Stovky, tisícky ľudí sa v tichosti v pokore zjednotili. Chcú žiť s Kristom a pre Krista. Apoštolovia, ktorí s Ježišom denne tri roky hovorili, videli a pozorovali Jeho život, smrť, vzkriesenie, o tom všade hovorili. Duch Svätý pôsobil radikálne zmeny v ľudských životoch. Kresťania – Kristovci – boli duchovne prepojeným a sociálne silným spoločenstvom. Modelovali v konkrétnych podmienkach, na konkrétnom mieste nový životný štýl kresťanského života a života kresťanskej komunity. Diali sa úžasné veci. Vzájomne si rozumeli. Keď sa stretli ich pohľady, keď sa rozprávali, radovalo sa ich srdce. Viera v Ježiša Krista, ktorá je cestou pre zmiernenie človeka s Bohom, menila životy prvých kresťanov pred zrakom zboru v Jeruzaleme a celého mesta. Žiť priamo osobne v spoločenstve s Bohom každý deň, to bola nová ohromujúca skúsenosť. Postupne sa zbavovali všetkých bariér, ktoré si predtým ich otcovia postavili ako múr medzi ľuďmi a Bohom a medzi ľuďmi navzájom. Vzťah a postoje k majetku, sociálnemu postaveniu, kariére, chudobe, spravodlivosti sa zmenili. Kresťania a tí, ktorí o kresťanoch chceli vedieť, boli spolu každý deň. Spolu počúvali apoštolov, spolu hovorili, plánovali, spievali, pracovali, spolu sa učili znášať, prijímať napomínanie, radosť sa a trpieť pre Krista. Apoštolovia boli plní moci Ducha Svätého. Tí, ktorí počuli evanjelium a videli život kresťanov, poznávali, že Boh skutočne miluje človeka, lebo za neho obetoval svojho jednorodného Syna Pána Ježiša, aby

všetci, ktorí v Neho uverili, nezahynuli, ale mali večný život. Medzi kresťanmi v Jeruzaleme boli rôzne skupiny ľudí. Boli tam manželia s deťmi, starší ľudia, vdovy, vdovci. Boli tam bohatí, ktorí sa vzdali svojho majetku pre chudobných, boli tam chudobní, ktorí boli obohatení. Boli tam ľudia osamotení, ktorí našli spoločenstvo, smutní, ktorí prijali potešenie. Boli tam remeselníci, colníci, vojaci, kresťania – židia z hebrejskej kultúry, ktorí hovorili aramejsky a židia z helénskej kultúry, ktorí hovorili grécky, boli tam otroci i slobodní ľudia. Realista a pragmatik by predpovedal, že takáto jednota rôznych ľudí a vzájomný súzvuk nemôže dlho vydržať. A skutočne – kde-tu sa prejavili typické ľudské prejavy správania.

Všetko sa začalo nevinne

Aj situácia, o ktorej uvažujeme, začala nevinne. „V tých dňoch, keď pribúdalo učeníkov, začali Helenisti reptáť proti Hebrejcom, že zanedbávajú ich vdovy pri každodennom obsluhovaní.“ (Sk 6, 1) V spoločenstve kresťanov nastala nespokojnosť a protest proti spôsobu správania sa kresťanov medzi sebou. Je pravdepodobné, že nepríjemná situácia pretrvávala už dlhší čas. K stretu, k sporu, ku konfliktu prichádzalo počas dňa, a to vtedy, keď bola potrebná služba. Príčinou sporu, ako čítame, bolo správanie sa niektorých kresťanov – židov z Hebrejov, ktorí pri každodennej službe nevenovali vdovám z helénskeho prostredia toľko pozornosti ako hebrejským vdovám. Problém spočíval v tom, že jednej skupine kresťanov sa venovalo me-

nej pozornosti ako tej druhej. Ukrivnení sa rozprávali o nepríjemnej situácii medzi sebou a potom tiež so židmi z Hebrejov.

Zrejme je oprávnená otázka, prečo pisateľ listu popisuje taký, na prvý pohľad nepodstatný konflikt. Nepodstatnosť sporu sa nám javí ešte menšia, keď čítame o požehnaní, ktoré sprevádzalo prvotnú cirkev. Informácia o konflikte sa doniesla až k apoštolom. V kontexte našej doby by sme od apoštolov očakávali, že predovšetkým dôsledne vyšetriť, prečo bola jedna skupina kresťanov v prvotnej cirkvi diskriminovaná. Očakávali by sme, že poukážu na nebezpečenstvo predsudkov, xenofóbie, diskriminácie, na dodržiavanie ľudských práv a nakoniec vydajú uznesenie – príkaz, ktorý apoštolovia podpíšu a ten sa bude ďalej prísne dodržiavať. Apoštolovia však zvolili iný postup.

Apoštolské riešenie

Apoštolovia – učeníci, ktorí chodili s Pánom, boli spôsobom svojho života pre všetkých autoritou. Každodenne študovali, vykladali, kázali Božie slovo, zotrvali na spoločných a osobných modlitbách s Bohom (Sk 6, 2–4). Všetci očakávali, ako budú na situáciu reagovať. Čítame – „*Dvanásť (apoštolovia) zvolali teda všetkých učeníkov.*“ (Sk 6, 2) Sme prekvapení akcieschopnosťou apoštolov. Prečo zvolávajú všetkých učeníkov? Vari len nie kvôli zanedbateľnému reptaniu niekoľkých kresťanov... Nie je to prehnaná reakcia na nepodstatný, okrajový spor? Možno by stačilo v tichosti, v tajnosti zavolať konfliktne strany. Vypočuť ich, rozhodnúť o tom, kto má pravdu a kto ťahá za kratší koniec sporu, napomenúť ich, pokarhať a vyzvať všetkých kresťanov, aby sa niečo také už neopakovalo. Možno mali po spoločných modlitbách vyzvať sporné strany, aby si podali ruky, objali sa a predstúpili pred celé spoločenstvo a poprosili o odpustenie. Možno, keď už zvolali všetkých učeníkov, mohli exemplárne odsúdiť tých, čo v spore vystupovali a kazia dobré meno cirkvi. My však z textu Písma vieme, že takto apoštolovia spor neriešili. V druhom verši šiestej kapitoly oslovili prítomných učeníkov slovami: „*Vyhliadnite si, bratia, medzi sebou sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, ktorých ustanovíme na túto službu.*“ (Sk 6, 3) Inými slovami, apoštolovia ponúkajú v pravom čase múdre riešenie. Môžeme sa domnievať, že tak urobili z niekoľkých dôvodov:

Apoštolovia boli znalci zákona a vedeli, že zákon židom nariaďoval, aby venovali viac ako iným pozornosť vdovám, sirotám, cudzincom, otrokom, malomocným, chorým, postihnutým.

Apoštolovia boli výborní žiaci svojho Pána, pozorovali a učili sa od Ježiša, u ktorého boli v centre pozornosti ľudia na okraji spoločnosti. Patrili medzi nich ľudia odsudzovaní, fyzicky a psychicky nemocní, hluchí, nevidiaci, ľudia stratení. Mali možnosť vidieť, ako ich Učiteľ zahrnul svojou láskou a pomocou.

Apoštolovia poznali a videli, že Ježiš prijal odsúdenie, ktoré patrilo človeku, sám sa stal tým, ktorému nielenže bolo venované menej pozornosti, ale ktorý bol odsúdený a usmrtený na kríži, ako to vyjadril apoštol Pavol: „*Toho, ktorý nepoznal hriechu, urobil*

hriechom za nás, aby sme my boli v Ňom spravodlivosťou pred Bohom.“ (2 Kor 5, 21)

Ukrižovaný a zmŕtvychvstalý Ježiš bol a je milovaný Bohom (Mt 3, 17), Boh je láska, jeho láska tvorí jednotu Otca, Syna a Ducha Svätého. Je to Božia obetujúca láska, ktorá sa šíri z Božieho trónu skrze Syna a Ducha Svätého ku každému človeku.

Poznali, že *láska sa neraduje nepravosti, ale spolu sa raduje pravde.* (1 Kor 13, 6)

Vedeli, že *keby niekto hovoril – milujem Boha a svojho brata by nenávidel, klame.* (1 Jn 4, 20)

Apoštolovia v Kristovom pohľade poznávali každého blízkeho človeka ako niekoho, kto je nekonečne cenný (dôstojný, drahý).

Apoštolovia v danej chvíli rozpoznali nebezpečenstvo krízy, ktoré hrozí všade tam, kde sa jednej skupine venuje menej pozornosti ako druhej a konali rýchlo. Naše prekvapenie z voľby riešenia sporu však nekončí. Apoštolovia ďalej odporúčajú tomu množstvu učeníkov: „*Porozhliadnite sa v prostredí, v ktorom žijete, medzi sebou tu v Jeruzaleme, a vyberte sedem osvedčených mužov, naplnených Božím Duchom a múdrosťou.*“ (Sk 6, 3) Vysvetľujú zástupu učeníkov, aké bude poslanie týchto mužov: Vami vybraní mužovia vyplnia medzeru – nedostatok pozornosti, ktorý nastal v našom každodennom živote. Nemôžeme viac pripustiť, aby sa niekomu v spoločenstve kresťanov venovalo menej pozornosti ako iným. V návrhu apoštolov nečítame výčitky proti reptajúcim a ani proti tým, ktorí k reptaniu dali dôvod. V odporúčaní apoštolov čítame dôveru k tomu množstvu učeníkov, ktorých zvolali. Tých mužov, ktorých množstvo učeníkov navrhlo, oni potvrdili a ustanovili k službe. Čo k tomu môžeme povedať? Apoštolovia odporučili geniálne a jednoduché riešenie, ktorého podstatou je potvrdenie Božej lásky, ktorá pre obeť Pána Ježiša Krista žiadnemu človeku nevenuje menej pozornosti ako inému. Ba práve naopak – tým, ktorí sú na okraji, je venovaná osobitná pozornosť.

Tak, ako sa učili apoštolovia od Ježiša, tak sa aj my môžeme učiť z Písma a pod vedením Ducha Svätého sa môžeme učiť prijímať múdre rozhodnutia, návrhy riešení v zboroch v cirkvi a v spoločnosti. Niektorí ľudia sa medzi nás nemôžu dostať, lebo im venujeme menej pozornosti, sú na okraji nášho záujmu; ľudia, ktorí sú v niečom iní ako sme my. Sú ohrození naším nezaujmom alebo tým, že im venujeme menej pozornosti. Potrebujeme mať otvorené duchovné oči, aby sme rozpoznali, ustanovili a poslali tie osvedčené osoby, plné Božieho Ducha, ktoré nebezpečnú medzeru, keď venujeme niekomu menej pozornosti, s láskou vyplnia. Možno som to práve ja, možno sme to práve my, ktorí do tej nezaplnenej medzery máme vstúpiť. Je na nás, aby sme interpretáciu ducha slov, o ktorých sme teraz uvažovali, preniesli do života a na miesta, kde kresťania žijú.

Správne rozhodnutia a postupy, a podobne aj tie nesprávne majú svoje následky. V našom texte o tom, čo sa dialo po múdrom odporúčaní apoštolov, čítame: „*Slovo Božie rástlo a počet učeníkov sa zvyšoval.*“ (Sk 6, 7) ■

Zbor Cirkvi bratskej Bratislava-Kaplnka, 6. 5. 2016

AKO SME PRIŠLI NA PODKARPATSKÚ RUS?

FRANTIŠEK URBÁNEK

(Kazateľ-misionár Jednoty českobratrskej)

Naša Jednota českobratrská vznikla z misijnej práce ešte v bývalom Rakúsku. Vtedy mala názov Svobodná cirkev reformovaná. Už vtedy pestovala misijného ducha. Mnoho rokov pred vojnou mala zbor vo Viedni, v bývalom Uhorsku na sv. Helene na Dunaji (blízko rumunských hraníc), dokonca v Rusku v Lodži. Vo vojne stratila zbor v Lodži a v Rumunsku. Hneď po vojne bola na našich schôdzach vyjadrovaná potreba konať misiu medzi tými, ktorí boli doteraz najviac utlačovaní a mali z biblického kresťanstva najmenej.

František Urbánek (1866–1948) Kazateľ a publicista. Študoval na evanjelických bohosloveckých fakultách vo Viedni, Halle, Lipsku, Berlíne a Neuchatelu. V roku 1892 sa stal vikárom pražského evanjelického zboru U Klimenta, neskôr pôsobil ako farár v Hrubej Lhote na Valašsku. Od roku 1898 až do smrti bol kazateľom Jednoty českobratrskej (dnešnej Cirkvi bratskej.) a jej dlhoročným predsedom. Založil zbor Jednoty českobratrskej Praha-Žižkov a dva cirkevné domovy pre siroty. Bol osobným priateľom rodiny T. G. Masaryka – predniesol aj pohrebné reči na pohrebe prezidenta T. G. Masaryka a jeho syna Jana Masaryka.

K Československej republike bola pripojená aj Podkarpatská Rus, na východ od Slovenska. Až do roku 1918 bola súčasťou Uhorska, tak ako Slovensko. Územie Podkarpatskej Rusi malo cez 700-tisíc obyvateľov. Krajina je prevažne hornatá a jej bohatstvom sú krásne lesy. Počas maďarskej vlády bol ľud podrobený maďarským úradom a kňazom. 60% pôdy patrilo šľachte a kňazom. Len 40% patrilo roľníkom.

Pôda šľachtica Schonborna bola takmer všetka na slnečných južných stráňach, polia roľníkov na severnej strane. Preto mali roľníci malú úrodu. Museli pracovať za nepatrnú mzdu na panskom. Svoje príbytky mali zanedbané. Len málo detí mohlo chodiť do školy, preto bolo 80% obyvateľov negramotných. Veľkým problémom sú národnostné a náboženské pomery. V tomto kraji žijú Rusi a Ukrajinci. Majú síce veľmi príbuzný jazyk, ale nemajú sa radi. My vzdialení si myslíme, že je to ten istý jazyk, ale oni tvrdia, že nie je. Kto hovorí po rusky, dorozumie sa so všetkými. Okrem toho tam v pohraničí bývajú Maďari, niekoľko škôl je slovenských, niekoľko nemeckých a i poľských. V náboženskom ohľade je tu cirkev Gréckokatolícka, Rímskokatolícka a Pravoslávna. Je tu aj mnoho Židov. Po roku 1920 sa sem z Ameriky nahrnulo niekoľko odnoží protestantizmu: baptisti, bádatelia, adventisti, darbisti, tzv. cirkev Božia, čo pôsobí v ľuďoch veľký zmätok.

Ako sme tam prišli a prečo sme tam cestovali aj my?

Musím sa zmieniť o dvoch podnetoch. Prvý bol tento: Jeden člen nášho zboru na Žižkove v Prahe (br. Černý) bol štátnym úradníkom pre sociálnu prácu. Dokonale poznal biedu detí. V menšom mestečku Svalava na

Podkarpatskej Rusi zriadil štátny detský ústav – svoju pobočku ako ozdravovňu – pre 12 až 15 opustených chlapcov. Chýbala však schopná žena na opatrovanie týchto detí. Ženy, ktoré tam dosiaľ pracovali, mysleli len na seba a svoje rodiny a deťom v ústave neposkytovali patričnú starostlivosť. Náš brat z Prahy ponúkol vedúcemu lekárovi ozdravovne niektorú našu sestru, ktorá deti určite v ničom neukráti. Tak nám bola zverená vnútorná správa tejto ozdravovne. Neskôr sme ju úplne prevzali do starostlivosti a vo Svalave sme vybudovali krásny detský domov pre 40 detí.

Začal som tam cestovať a hneď som cítil, že pre tento ľud musíme niečo urobiť. Bol taký zúbožený, neznalý Božej pravdy a ani poriadku a čistoty. Prešiel som niekoľko dedín od domu k domu, aby som ich spoznal a videl som, že by sa dalo urobiť veľa. Snáď polovica mužov sú rodení rečníci – dokážu sa dobre vyjadrovať. Začali sme nadväzovať kontakty. Po čase už o nás mnohí vedeli.

Náš brat Porter, zástupca *American Boardu*, si dopisoval s jednou evanjelickou rodinou v severnej časti Podkarpatskej Rusi. Muž bol žandárom a bol oboznámený s Božou pravdou už z domova. I jeho manželka mala veľký záujem o Božie Slovo. Čítali Bibliu a obaja vyznávali, že majú úplnú istotu spasenia. Pani M. písala niekoľkokrát br. Porterovi: „Prosíme Vás, prídte k nám, alebo sem niekoho pošlite. Tunajší ľudia sa dajú pozvať. Veď z Ameriky prišli bádatelia Biblie a videli by ste, koľko ľudí sa k nim hlási. Niektorí sú však medzi nimi nespokojní. Keď sami čítajú Bibliu, poznávajú, že títo bádatelia hovoria inak, ako je to v Biblii a ide im viac o to, aby rozšírili knižky nejakého Rutherforda než Bibliu.“

5

Prato byľ vyhovren zbor „Jednota podkarpatských bratov“ ktorý je rozdelený na tri oblasti, každou má jeden brat na starosti a od nás, z ústredia, jón tam posláni stá'dare dva bratři, aby nepracúti dohľadli a spojili s nami píštorali. Právečky jón velike ale v moci Boží nejón neprekonateľné. Je jíz ale iade zhromaždení pravidelných a množ' z podkuchai jón naklonení k tomu, aby vzali pro sebe také slame' sporeni, jake'udne - krísti. Práve chystáme vydání zpěvníku pro naše zhromaždení. Ti lidé vódi zpívají a ne pozvolni do zhromaždení přijdou. Řecko-katolíck' knězi onem překožčí. Také někteří úředníci, z vesnelosti vezi, se stan' proti nám. Ale církev Boží musela vždycky trpět svorením a neporozumením. Potřebujeme mnohé pomoci, duchovní i materiální. Víme, že přijde.

3.6.1938

F. U.

Průběh do anglického a
rozestání překlepy.

Brat Porter mi povedal: „Keď teraz cestujete na Podkarpatskú Rus, choďte k nim.“ Tak som šiel. A skutočne - našiel som tam veriacu českú rodinu s obrovskou túžbou priniesť ľuďom čisté evanjelium o spasení hriešnych ľudí skrze Pána Ježiša. Cestoval som tam trikrát aj štyrikrát do roka od roku 1922 až do roku 1935. Ukázalo sa, že máme ľuďom ukazovať cestu spasenia a že sa nám nejedná len o to, aby sa prihlásili do cirkvi, alebo aby dodržiavali nejakú zvláštnosť (sobotu, krst, jazyky alebo čokoľvek iné), ale že máme kázať evanjelium všetkému stvoreniu.

Po čase vznikol celý rad zhromaždení. Chodili k nám aj mnohí bádatelia a ich traja pracovníci sa prihlásili do služby u nás. Pri tom všetkom sme stále kládli dôraz na to, aby každý osobne prijal vierou spasenie v Pánovi Ježišovi a aby podľa toho žil vo svätosti a v spravodlivosti. Toto bolo dôvodom, prečo sme tam išli. A musíme ísť všade tam, kde toto jasné, jednoduché evanjelium nie je zvestované a kde stačí príslušnosť k cirkvi bez ohľadu na to, či je človek veriaci a či žije ako Kristov človek.

Avšak po rokoch sa ukázalo, že taká voľná misijná práca nie je celkom dobre možná bez organizácie. Hoci by to bolo krásne, keby veriaci zostali živým organizmom a nepotrebovali žiadnu organizáciu, na svete to bez organizovania nejde. Je to potvrdené aj v Skut-

koch apoštolov 14, 21-28. Preto sme založili zbor *Jednota podkarpatských bratov*, ktorý bol rozdelený na tri oblasti. Každú má na starosti jeden brat a od nás z ústredia tam posielame striedavo dvoch bratov, aby na tú prácu dohľadli a udržiavali spojenie s nami. Prekážky sú veľké, ale v Božej moci nie sú neprekonateľné. Existuje mnoho pravidelných zhromaždení a mnohí poslucháči sú naklonení k tomu, aby prijali slávne spasenie, ktoré máme v Kristovi. Práve pripravujeme vydanie spevníka pre naše zhromaždenia. Títo ľudia radi spievajú a na pozvanie do zhromaždenia prídu. Gréckokatolícki kňazi nám však robia prekážky, ako aj niektorí úradníci, ktorí sa z nevedomosti stavajú proti nám. Ale cirkev Božia vždy musela trpieť súžením a neporozumením. Potrebujeme mnohú pomoc, duchovnú i materiálnu. Vieme, že príde.

Táto misijná práca bola na jeseň 1938 po rozdelení Československa zastavená a kontakty na dlhý čas znemožnené. Očakávaná pomoc po mnohých rokoch tam znova prišla v r. 1965 v osobe br. Stanislava Heczka. (Pozn. prekl.) ■

Článok kazateľa Františka Urbánka, v ktorom píše o misijnej práci Jednoty českobratrskej na Podkarpatskej Rusi - dnešnej oblasti Zakarpattia na Ukrajine, je z roku 1938. Z pôvodného českého rukopisu preložila Anna Gajdošová.

INZERCIA:

Prenajmeme v Bratislave 4 izbový byt (103 m², terasa 29 m² a záhrada) v rodinnom dome. Kontakt 0911 582 288

ODVAHA POVEDAŤ BOHU ÁNO

Kamerun

ELAINE BOMBAY

Fotografie: RODNEY BALLARD

„Príbeh môjho národa je príbehom komunity, ktorá dlho bojovala za to, aby mala právo používať svoj vlastný jazyk na... uctievanie Pána Boha,“ – hovorí Michel Kenmogne. Evanjelium priniesli do západného Kamerunu misionári z Nemecka a Francúzska okolo roku 1910. Komunita Ghomálá vyslala ľudí do susednej dediny, aby sa dopočuli o Ježišovi, ale počúvať Jeho príbeh si vyžadovalo znalosť iného jazyka. „*Ludia napokon začali mať pocit, že ak je Boh naozaj naším Bohom, prečo by sme sa mali učiť jazyk niekoho iného na to, aby sme ho mohli uctievať?*“ – hovorí Michel. Sedem rokov žiadali cirkevných vodcov, aby im v kostole dovolili používať vlastný jazyk, a oni s tým napokon súhlasili.

Boj jeho komunity za možnosť uctievať Pána Boha vo vlastnom jazyku pomohol motivovať Michela k tomu, aby slúžil Bohu v službe prekladu Biblie.

Prvé stretnutia

Michela vychovala jeho stará mama v dedine v západnom Kamerune. Hovoril iba jazykom Ghomálá, až kým nezačal chodiť do školy, kde sa naučil francúzštinu a neskôr angličtinu. So starou mamou chodieval do kostola, ale bol to jednoducho len rituál. Nepoznal Boha.

Išiel študovať francúzsky jazyk a literatúru na Univerzitu v Yaoundé. Jedného dňa ho priateľ Marcelin Vounda Etoa pozval na piknik, ktorý organizovala

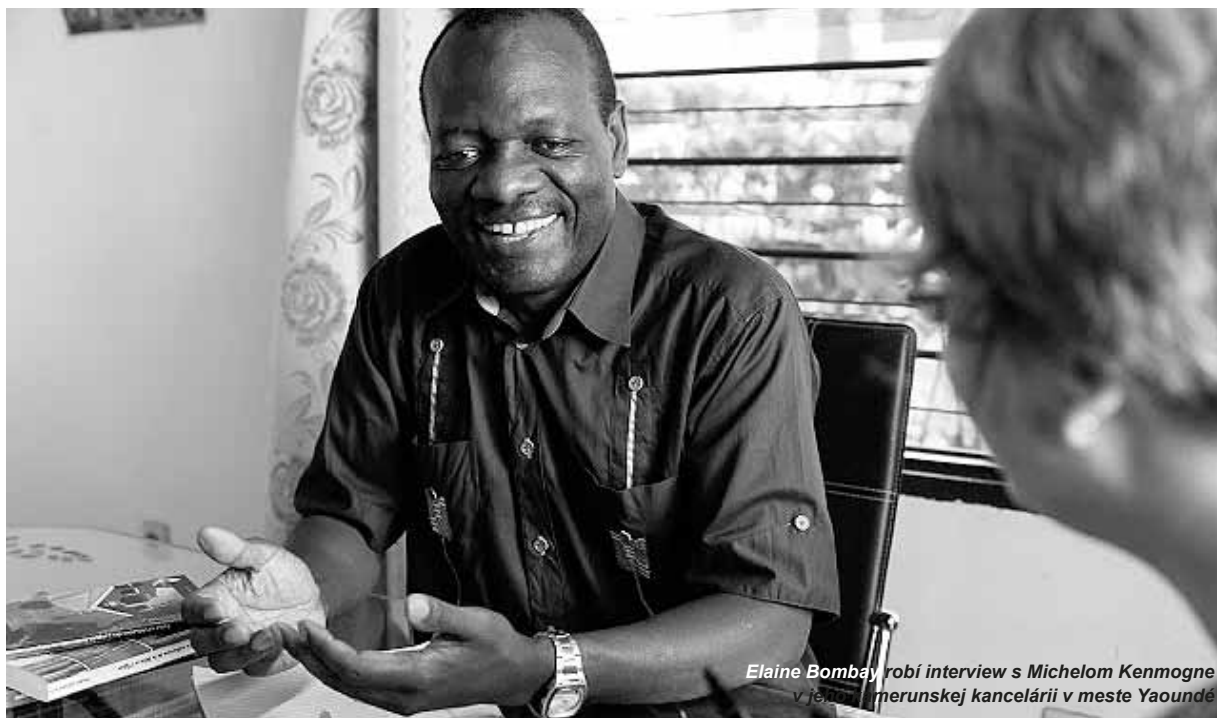
skupina z Únie kresťanov univerzity. Vounda bol iný ako ostatní študenti. Zdalo sa, že jeho život má zmysel. A tak z úcty k svojmu priateľovi Michel pozvanie prijal.

Štúdium Biblie na tomto pikniku bolo o texte z Evanjelia Lukáša, z 15. kapitoly – príbeh o márnotratom synovi.

„Vďaka kontextu biblického štúdia som skutočne pochopil Božiu lásku ku mne a dal som svoj život Kristovi. Bolo to v roku 1985,“ – hovorí Michel.

Michel ukazuje časť Písma v jazyku Ghomálá

Elaine Bombay robí interview s Michelom Kenmogne v jeho kamerunskej kancelárii v meste Yaoundé

Počas magisterského štúdia v lingvistiky sa Michel po prvýkrát stretol s dôležitosťou prekladania Biblie a úlohou lingvistiky. Ale netušil, že ho Boh vedie k tomu, aby sa zapojil aj on. V roku 1991 Michela oslovil jeden priateľ a povedal mu: „Možno ťa Boh žiada, aby si slúžil pri prekladaní Biblie.“

Michel si myslel, že je čudné povedať niečo také, ale rozhodol sa za to modliť. Povedal Bohu: „Tu som, som pripravený počúvať... ale pokiaľ mi to nepovieš veľmi jasne, neurobím nič.“ Neskôr na stretnutie s priateľom zabudol. V roku 1993 sa oženil s Laure Angele, ktorú stretol na univerzite.

Zvoliť si poslušnosť

Jedného večera sa Michel a Laure Angele vrátili z kostola a našli si na dverách odkaz s oznámením, že riaditeľ organizácie CABTAL sa chce stretnúť s Michelom. Čudoval sa: „Žeby Boh konečne odpovedal na moju modlitbu pred toľkými rokmi?“

O niekoľko týždňov sa Michel stretol s riaditeľom. „Povedal mi: ‚Modlili sme sa za mladých ľudí, ktorí by sa zapojili do prekladu Biblie a premýšľali sme o tebe.‘“ – spomína Michel. „Vrátil som sa domov a povedal som manželke: ‚Naozaj cítim, že by ma do toho Pán Boh mohol povolávať.‘“

Bola ohromená. „Ako som mala prijať niečo, čo prišlo tak znenazdajky? Čo vôbec preklad Biblie znamená?“ – spomína na svoje myšlienky Laure Angele.

Michel sa znovu modlil a povedal Bohu, že aj Laure Angele bude musieť byť presvedčená, skôr než on začne pracovať na preklade Biblie. O niekoľko mesiacov neskôr Kenmognesovci čakali svoje prvé dieťa a navštevovali vyučovanie o rodičovstve z pohľadu kresťana. Počas jednej hodiny, ktorá mala byť o oslovení detí Písmom, prednášajúci hovoril o skupinách ľudí v Kamerune, ktorí nemali prístup k Biblii.

„Bolo to, akoby Boh hovoril priamo ku mne a ja som to pochopila... ak je to Boh, musíme to urobiť,“ – vraví Laure Angele.

Nie to, prečo som sem prišiel

Michel začal v roku 1995 pracovať v CABTAL s očakávaním, že z neho bude prekladateľ Biblie. V tom čase mal CABTAL riaditeľa len na prechodné obdobie – Jeana Charcota. Jean požiadal Michela, aby zväžil možnosť, že z neho bude následný riaditeľ CABTAL. „Povedal som mu: ‚To nie je to, prečo som sem prišiel. Prišiel som sem prekladať Bibliu,‘“ – spomína Michel.

Namiesto toho požiadal vedenie organizácie o riadenie alfabetizačnej práce. Neskôr pracoval popri lingvistickom tíme organizácie SIL Cameroon a dokončil si doktorandské štúdium vo vednom odbore. Po troch rokoch bol pripravený začať prekladateľskú prácu. Ale Pán Boh mal iné plány. CABTAL potreboval zo všetkého najviac Manažéra jazykových programov (MJP), ktorý by dohliadal na prekladateľské tímy.

Michel slúžil ako MJP tri roky. Vytvoril nový spôsob, ako rozbiehať prekladateľské projekty zamerané na mobilizáciu komunity a využitie lokálnych štruktúr v plánovaní a realizovaní projektov. Výsledkom bolo, že komunita silnejšie vníma vlastníctvo prekladateľských programov, ktoré prebiehali v ich jazyku.

Zamýšľal prenechať rolu MJP svojmu kolegovi, aby sa on mohol zamerať na lingvistiku. Ale v roku 2003, keď CABTAL hľadal nového riaditeľa, opäť požiadali Michela, aby zväžil prijatie tejto práce. A on opäť odmietol.

„Povedal som správnej rade: ‚Môžem pre túto organizáciu urobiť viac ako to, že budem riaditeľom.‘ Predseda správnej rady mi odpovedal: ‚Pozri, organizácia má problém. Takže ak sa chceš zamerať na lingvistiku, CABTAL môže postupne úplne ukončiť činnosť. Bu-

Kenmogneovci spolu večerajú vo svojom dome v meste Younde v Kamerune

deš si musieť vybrať. Nemyslím si, že som mal vtedy na výber,” – hovorí Michel.

V januári 2004 sa Michel stal novým výkonným riaditeľom CABTAL. Jeho hlavným cieľom bolo posilnenie organizácie. Rovnako túžil po tom, aby bola cirkev v Kamerune aktívnejšie zapojená do prekladateľských projektov CABTAL.

„Cirkev nemala dostatočné pochopenie pre preklad Biblie,“ – vysvetľuje Michel. „Väčšina pastorov o preklade dokonca ani nepočulo.“

Kvôli tvorbe vízie pre preklad Biblie vzniklo v CABTAL nové oddelenie pre vzťah s cirkvami. Ale Michel si myslel, že predtým je potrebné urobiť ešte niečo. Samotní pastori by mali vytvoriť túto víziu už počas svojho tréningu. Pomohol zorganizovať stretnutie vedúcich pracovníkov kresťanských organizácií frankofónnej Afriky. Na ňom prediskutovali, ako dostať službu prekladu Biblie do povedomia cirkví. Prvým výsledkom bola tvorba príručky a kurzu Úvod do prekladu Biblie, ktoré sa teraz využívajú na pastorálnych výcvikoch vo vyše 40 seminároch po celej frankofónnej časti Afriky.

Medzičasom si aj Laure Angele našla svoje miesto v CABTAL. Stala sa administratívnou asistentkou, ktorá v rámci organizácie pomáhala s financiami, daňami a personalistikou.

Nemôžeme sa zahrávať s Pánom Bohom

Michel pracoval ako riaditeľ CABTAL do konca roka 2011. Potom sa stal pridruženým riaditeľom Wycliffe Global Alliance africkej oblasti a zároveň pracoval na rozvoji Prehlásenia o filozofii prekladu Biblie.

Laure Angele prijala novú prácu Office manažérky frankofónneho tímu v SIL, oblasť Afriky. Obaja boli spokojní na svojich pozíciách a nikdy by nečakali, čo ďalšie má Pán Boh v pláne.

Na veľké Michelovo prekvapenie bol v roku 2013 nominovaný na pozíciu výkonného riaditeľa SIL International. Po niekoľkých mesiacoch neistoty sa rozhodol kandidovať. Ale Laure Angele mala stále obavy.

„Nemôžeme sa zahrávať s Pánom Bohom. Povedali sme, že to necháme v Jeho rukách. Nechajme to teda v Božích rukách,“ – povedal.

V jedno ráno, keď Laure Angele viedla ranné stíšenie svojich piatich detí, Pán Boh k nej hovoril. Čítali si Genesis 12, 1, kde Boh povedal Abrahámovi, aby opustil svoju krajinu a šiel do krajiny, ktorú mu On ukáže.

„Bolo to, ako keby Pán Boh hovoril ku mne osobne. Od toho dňa som vedela, že pôjdeme do SIL,“ – povedala. V máji 2014 správna rada SIL oznámila, že za výkonného riaditeľa SIL vybrali Michela. Jeho funkčné obdobie sa začalo v máji 2016.

Pán Boh má vlastné plány

Keď Michel spomína na všetko, čo sa udialo, odkedy povedal „áno“ na Božie pozvanie do práce na preklade Biblie, mnoho vecí v ňom budí dojem, že stálo za to venovať život tejto službe.

CABTAL je teraz silná a rozmáhajúca sa organizácia. Viac ľudí z Kamerunu, aj mladí ľudia, sú zapojení do prekladu Biblie. Preklad Biblie je teraz často diskutovanou témou medzi vedúcimi pracovníkmi cirkví a teológmi naprieč celou frankofónnou časťou Afriky. Prehlásenie o filozofii prekladu Biblie podporuje pozitívne zmeny v rámci organizácií Wycliffe Global Alliance.

Hoci sa pozície, na ktorých slúžil, líšili od tých, ktoré by si bol pre seba vybral sám, viera v to, že Boh má všetko pod kontrolou mu dodala odvahu byť k dispozícii na čokoľvek, čo ho Pán Boh požiadal robiť.

„To, čomu ma to rokmi naučilo, je hodnota poslušnosti Pánu Bohu,“ – hovorí Michel. „Pán Boh je ten, kto má všetko v rukách. Chce si nás použiť rôznymi spôsobmi, ktoré sa mu páčia, aby naplnil plány, ktoré sú Jeho a nie naše.“ ■

Zdroj:

*Wycliffe Global Alliance. Preložené z The Courage to Say Yes to God
Preklad: Lenka Tímková, Peter Brnický*

únia
detí a
mládeže

Update 2016

NA ÚTEKU

16.–18.9.2016
Liptovský Mikuláš
info a registrácia na www.uniadm.sk

Networky:
15–22 | 23+

ERASMUS BY SA ČUDOVAL

EVA BECHNÁ (Cirkev bratská Žilina)

Foto: ĽUBO BECHNÝ

Viac ako s menom holandského mysliteľa si názov Erasmus mnohí z nás spájajú s výmennými pobytmi univerzitných študentov. Ale Erasmus Plus, ako sa tento neobyčajný program Európskej únie posledné roky volá, má oveľa viac podôb. Vždy ide o mladých ľudí a mimoriadne zaujímavé formy ich vzdelávania a nadobúdania životných skúseností.

Sándor Turos a Eva Bechná

V rámci Únie mládeže, ale tiež v našich žilinských Stopách sa priekopníčkou týchto nových moderných foriem spolupráce stala Evka Myjavcová. Už v roku 2012 pricestovali do Žiliny prví dobrovoľníci v rámci Európskej dobrovoľníckej služby (EDS) a hneď nasledujúci rok sme si vyskúšali zasa tzv. mládežnícku výmenu. Asi pred rokom a pol sa Evka zúčastnila na jednej podobnej akcii v Poľsku, kde sa stretli skupiny kresťanských mládežníckych lídrov z celej Európy, a nielenže sa tu zoznámila s mnohými zaujímavými ľuďmi, ale dostala chrobáka do hlavy. Čo takto niečo podobné usporiadať u nás doma?

Projekt medzinárodného tréningu európskych lídrov vyšiel až na druhýkrát. Výsledkom je, že pred pár dňami, od 4. do 9. mája, sa v Žiline konalo medzinárodné stretnutie pod názvom Grow up (niečo ako Porasti!). V rámci našich starších alebo nanovo získaných kontaktov z rôznych strán pozvala Evka Myjavcová, Janči Máhrík a Majo Cabadaj do Žiliny ľudí zo siedmich krajín – Poľska, Rumunska, Estónska, Španielska, Nórska a Čiech, Slovákov nevynímajúc. Jednotlivé delegácie sú buď z kresťanských neziskoviek, alebo priamo zo zborov, ktoré však realizujú nejaký mládežnícky klub, diakoniu či iné verejne užitočné progra-

my. Väčšina z nich využíva dobrovoľníkov z programu Erasmus Plus, alebo by to v krátkom čase rada urobila a potrebuje získať potrebné informácie a skúsenosti. Niektorí boli do programu zapojení osobne, alebo sa na ňom podieľali iba okrajovo. Isté však je, že náš holandský mudrc spája všetkých týchto aktívnych a zapálených ľudí, ktorí prišli v máji do Žiliny a potom samozrejme aj viera – tá hlavná motivácia, pre ktorú robia všetku túto neobyčajnú prácu.

V piatok ráno, keď som sa vybrala nakuknúť do nášho mládežníckeho klubu Escape, ako sa deckám darí, práve to na pódiu rozbalila estónska kapela Beno. Chvály v ich podaní bola naozaj „silná káva“, ľudia sa po skončení neubránili spontánnemu potlesku. Ale bolo treba začať pracovať. Ako motivovať dobrovoľníka, ak je demotivovaný alebo dokonca vyhorený? To bola hlavná téma dnešného tréningu. Musela som si počkať na prestávku a zopár ľudí som si odchytila k rozhovoru.

Sándor Turos je Maďar žijúci v Rumunsku. Jeho skupina reprezentuje Diakoniu z mesta Cluj (Kluž). Diakonia bola zriadená reformovanou cirkvou, ale ako ekumenický projekt spája ľudí všetkých denominácií. Má asi 180 zamestnancov a množstvo dobrovoľ-

níkov, svoje strediská po celom Rumunsku. Sándor pracuje ako technik, ktorý sa stará o autopark. Súčasťou diakonie sú domovy dôchodcov, program práce s rómskymi deťmi a tiež paliatívna starostlivosť. To je jedna z najťažších služieb. Pracujú tu aj profesionálni lekári a sestry a je veľmi ťažké pre túto prácu získať ľudí. Ich úlohou je dochádzať do domácností a postarať sa nielen o ťažko chorého človeka, ale pripraviť celú rodinu na jeho posledné dni. Diakonia má medzi sebou celý rad dobrovoľníkov z rôznych európskych krajín a v rámci EDS sú zapojení do rozličných úloh. **Homero Rios** je troška iný prípad. Je Mexičan a v Európe, konkrétne v Barcelone, je iba dva mesiace. Cítil povolanie pre misiu v Európe, a tak sa pripojil k svo-

Bente Pladsen

jim priateľom, ktorí pracujú v Španielsku s mládežou. Lebo mládež je niečo, kam ho Boh volá. Na Slovensko sa vybral spolu s ostatnými Španielmi, aby si rozšíril obzory a nabral čo najviac skúseností. Španieli veľmi intenzívne uvažujú o možnosti získať dobrovoľníkov, niektorí dokonca program absolvovali, stretnutie s ľuďmi z iných krajín je pre nich veľmi obohacujúce. S mládežou pracuje aj nórska delegácia pod vedením **Bente Pladsen**. Popri luteránskej cirkvi v meste Tønsberg funguje mládežnícka kaviareň s názvom Quasimodo. Aj keď sídli hneď vedľa kostola, je otvorená komukoľvek bez rozdielu. Posledné mesiace je v Nórsku veľa moslimských utečencov, dokonca aj tí si do kaviarne nájdu cestu. Nepodáva sa tu však len káva – predovšetkým sa tu organizujú rôzne podujatia ako koncerty, prednášky a iné. Bente je šéfkou celej kaviarne, spolu s ňou prišli do Žiliny dvaja dobrovoľníci EDS z Lotyšska, ktorí pre ňu pracujú. „Ako to robíte,“ – pýtam sa, „keď máte také široké spektrum zákazníkov?“ „Naše programy nie sú prioritne evanjelizačné. Rešpektujeme vyznanie a kultúru našich zákazníkov, ale snažíme sa im ukázať Božiu lásku našim osobným prístupom, vzájomnými vzťahmi medzi nami a ak máme možnosť sa s nimi bližšie spriatelíť, potom sa niekedy dostane aj na hlbšie rozhovory,“ – odpovedá Bente a ostatní súhlasne prikyvujú.

Ale to už organizátori zvolávajú účastníkov k ďalšej práci. Na chvíľočku si ešte odvádzam **Mariusza Sochu** zo Zielonej Gory z Poľska. Či už Únia mládeže, či naše Stopy sme s ním spolupracovali na mnohých projektoch. Erasmus sa venuje od roku 2007. Mládežnícke výmeny či európska dobrovoľnícka služba sú veľkou pomocou ich práci. Mariusz slúži jednak ako

Mariusz Socha a jeho tím

pastor baptistickej cirkvi v Zielonej Gore, jednak má na starosti mládežnícku prácu pre túto cirkev v celom Poľsku. Dobrovoľníci sa zapájajú predovšetkým do troch najväčších programov. Jednak je to tzv. ICE (International Club of English) pre deti, jednak je to základná cirkevná škola a nakoniec charitatívny projekt pomoci chudobným. Zaujímá ma predovšetkým tá tretia oblasť. Zbor má okruh až 300 ľudí, ktorým podľa potreby vydávajú jedlo a oblečenie. Je to program realizovaný v spolupráci s poľskou vládou. Práve okolo nás prebehnú Mariuszove deti, ktoré prišli do Žiliny s obidvoma rodičmi. „Máš dve deti?“ – pýtam sa. „Nie, päť,“ – smeje sa Mariusz. „Dve sú biologické a tri v pestúnskej starostlivosti.“ „A kedy to všetko stíhaš?“ – čudujem sa. „Manželka je veľmi šikovná,“ – odpovedá vtipne pastor.

V rámci spoločne stráveného času čaká lídrov návšteva našich mládežníckych programov v piatok večer. Chceme im totiž ukázať, ako to robíme my. Ak by si hádam zobrali kúsok inšpirácie, budeme radi. Veď čokoľvek sa kdekoľvek na svete robí lepšie, prečo sa nepoučiť... Čo ty na to, Erasmus? ■

„Učiteľov sme si vždy vážili. Dnes je všetko inak.“
(Andrej Kiska, prezident SR)

STRETNUTIE S PREZIDENTOM

PETER HRUBO, TC Kompas
Foto: ĽUBO BECHNÝ

Pozvanie osobností Žilinského kraja na stretnutie s hlavou štátu bolo príjemným prekvapením a zároveň potvrdením toho, že Slováci si zvolili dobre. Veď ktorý z našich predchádzajúcich prezidentov prejavil nejaký záujem ísť medzi ľudí, ísť s kožou na trh, zdieľať sa so svojimi názormi a načúvať názorom iných? Pozvánka na meno s vlastnoručným podpisom prezidenta bola potvrdením konca arogancie a zároveň predzvesťou závanu sviežeho „vzduchu“ na našej politickej scéne.

Pán prezident Andrej Kiska otvoril stretnutie približne dvadsaťminútovým príhovorom, popisáním stavu našej krajiny a výzvou prítomným osobnostiam nášho kraja mobilizovať svoje okolie k nastávajúcim voľbám.

Niekoľko myšlienok a poznámok z príhovoru: „*Je na tom Slovensko naozaj tak, že potrebuje iba niečo málo zlepšiť, alebo treba niečím vážne pohnúť?*“

„*Téma migrácie v EÚ nesmie prekryť súčasné vážne problémy našej spoločnosti.*“

Vedel som, že stav našej krajiny je taký, aký je... No i tak ma prekvapilo konštatovanie hlavy štátu, že kým sme doteraz hovorili, že v zdravotníctve máme systémový problém, teraz to už netvrdíme, pretože tu systém vlastne nemáme. „*Štát má 80 až 100-percentný vplyv na zdravotníctvo.*“ Výsledky sú však žalostné. Korupcia je tam, kde je absencia jasných pravidiel. U nás jasné pravidlá absentujú. Sme pozadu. Dôvodom sú príliš úzke vzťahy a príležitosť k ľahkému obohateniu sa.

Obdobne je to so školstvom. Najväčším darom, pokladom nášho štátu sú ľudia! „*Málo však myslíme na budúcnosť a pritom naši ľudia mali vždy dobrý inštinkt. Najlepšie, čo mohli urobiť pre svoje deti, bolo*

dať im vzdelanie. Učiteľov si naša spoločnosť vážila. Dnes je však všetko inak. Horší pôvod nesmie byť predpokladom na horšie výsledky.“ Cieľom školstva je pomôcť mladému človeku lepšie sa pripraviť na život. Stav nášho školstva je však žalostný.

Pán prezident na nás apeloval, aby sme sa nedali znechutiť, nestratili nádej a zároveň povzbudili ľudí okolo nás k tomu, aby sme si vybrali takú politickú stranu, ktorá má vo svojom programe jasne zadefinovanú prioritu urobiť systémové zmeny v školstve a zdravotníctve (stretnutie bolo pred voľbami, red.). Sľubované zmeny však nesmú byť iba proklamované, vážne – musia byť merateľné!

Diskusia bola rôznofarebná. Niektoré príspevky a otázky boli konštruktívne, niektoré negujúce to, čo prezident komunikoval, napríklad: „*Aký problém? Aj tak sme na tom oveľa lepšie ako ľudia v štátoch tretieho sveta...*“ Iné útočné a provokujúce, napríklad: „*Čo od nás vlastne chcete? Veď je to vaša práca!*“ Prezident reagoval na príspevky prítomných s pokojom, prehľadom, bez floskúlí, jasne a k veci. Osobne som bol sklamaný z niektorých komentárov ľudí na vedúcich pozíciách, ktoré vykazovali stratu nádeje a viery

Maruška Kožlejová a Peter Hrubo

v zlepšenie. Bol v nich pesimizmus, skepsa. Ako ľudia na vedúcich pozíciách si nemôžeme dovoliť ničomu takému podľahnúť! Máme i my presvedčenie, že niet nádeje na zlepšenie, že všetci sú skorumpovaní – alebo sme ľuďmi viery a nádeje?

Po diskusii bolo milé osobne sa stretnúť s pánom prezidentom, prehodiť niekoľko viet a popriať mu Božie požehnanie k jeho, vlastne k nášmu spoločnému úsiliu. Je totiž zrejme, že na výzvy, o ktorých sme spoločne premýšľali, určite nebudeme stačiť sami. Hoci je celá naša spoločnosť poznačená porušením – vrátane nás samých, predsa len vieme, u koho je nádej. Nevzdávajme sa! Nehľadajme ideál, ktorý tu na zemi neexistuje! Prestaňme si sťažovať! Modlime sa! (1Tim 2, 1-) Verme Jemu!

Z REAKCIÍ ÚČASTNÍKOV

Maruška Skonc:

Samotná pozvánka na stretnutie s pánom prezidentom ma prekvapila, pretože som celkom dobre nerozumela, prečo som ju dostala práve ja. Ukázalo sa, že sme ja aj Peter Hrubo dostali nominácie na „osobnosť Slovenska“ (dodnes neviem, od koho tie nominácie boli) a práve s týmito ľuďmi sa pán prezident chcel stretnúť, pretože – ako sám povedal – si váži ľudí, ktorí sa snažia robiť dobré veci v tejto krajine. Povzbudzoval nás k tomu, aby sme využili svoje sféry vplyvu na to, aby sme motivovali ľudí k tomu, aby išli voliť, boli na politikov nároční a zostali plní nádeje. To sa mi na stretnutí s ním páčilo asi najviac. Ja som odchádzala s optimizmom a nádejou, že sa Slovensko môže hýbať k lepšiemu. Mala som radosť aj z osobného stretnutia, kde sme mu mohli za minútu prezentovať, čo Kompas robí a čomu sa venujeme, za čo nám poďakoval. A aj my jemu za to, čo robí on.

Lubo Bechný:

Na pondelok 1. februára som už mal kúpené lístky na koncert do Popradu. Tešili sme sa s rodinou na evanjelizačný koncert kapely Hillsong Worship z Austrálie. Do toho prišla pozvánka na krásnom ručnom papieri – pre mňa i niektorých kolegov z OZ Proti korupcii. Takáto pozvánka od pána prezidenta sa neodmieta, rodina musela ísť sama. Pán prezident potvrdil moje očakávania. V priateľskej otvorenej diskusii sa nám po-

Ján Molčan, farár v Partizánskej Ľupči

kúsil dodať nádej a chuť nerezignovať v zápase o lepšie Slovensko. Pozorne počúval názory prítomných a ak bolo treba, tak odpovedal na otázky. Pozvané boli významné osobnosti Žilinského kraja. Mal som pocit, akoby sme boli jedna rodina, ktorej ide o spoločné dobro. Keďže som bol ešte aj občanom zaniknutého Československa, je Andrej Kiska po Václavovi Havlovi môj druhý prezident, za ktorého sa nehanbím a na ktorého som hrdý a ktorého som volil.

Janko Molčan, farár v Partizánskej Ľupči:

Pri otvorení obálky z kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, v ktorej bola osobná pozvánka na stretnutie s hlavou štátu, som zostal veľmi prekvapený. Prišli mi na myseľ slová z 1. listu apoštola Petra: „Všetkých si uctíte, bratstvo milujte, Boha sa bojte, kráľa ctíte!“, a tak som sa na tomto výnimočnom stretnutí zúčastnil spolu s osobnosťami žilinského kraja. Hneď v úvode nám pán prezident poďakoval za prácu a službu, ktorú konáme v rámci svojich profesií pre spoločnosť a naše Slovensko. Príhovor prezidenta bol zameraný na sociálne problémy Slovenska i Európskej únie, ktorej je naša krajina súčasťou. Bol som milo prekvapený túžbou hlavy štátu diskutovať s „obyčajnými ľuďmi“ o problémoch, ktoré trápia našu spoločnosť. Po oficiálnom stretnutí sa konala recepcia, na ktorej sme mali možnosť osobného rozhovoru s pánom prezidentom. Toto stretnutie s hlavou štátu bolo nielen výnimočné, ale hlavne ľudské a priateľské, za čo som Pánu Bohu veľmi vďačný. ■

Prezident Andrej Kiska a fotograf a publicista Lubo Bechný.

ZO SVETA

Zo zahraničných zdrojov vybrali a preložili LUCIA a JOSÉ CALVO AQUILAR.

V mene Krista je názov nového filmu z Hollywoodu, ktorý sa zaobera Kristovým životom. V tomto filme má rímsky vojvodca Clavius (Joseph Fiennes) overiť informácie o zmŕtvychvstání Ježiša Krista a pri pátraní nájde telo židovského Mesiáša. Film prerazí príbeh z Claviovho pohľadu ako neveriaceho, ktorý zapasí s vierou. V marci bola premiéra filmu na Slovensku.

Kázne **slávnych amerických kazateľov** začala vysielat' Americká televízna internetová „stanica“ **Netflix**, ktorá prednedávnom zahájila svoju prevádzku aj na Slovensku. Osobnosti ako Stevena Furticka, Andyho Stanleyho, Joyce Meyero- vú a ďalších si tak už môžete vypo- čuť cez internetové vysielanie.

Kráľovná Alžbeta II. spolu s co- autorom Markom Greene vydali knihu s názvom „*Slúžiaci kráľov- ná a Kráľ, ktorému slúži*“, kde kráľovná otvorene hovorí o svojej viere v Ježiša Krista. Píše o tom, ako potrebovala a potrebuje Ježiša pri vedení krajiny. Tiež sa vyjadrila ku konfliktom na Blízkom Východe a vyjadruje ľútosť nad utrpe- ním, ktoré tamojší svet zažíva.

Americká chválová skupina **Ele- vation Worship** vydala 5. febru- ára nový album pod názvom *Tu (na zemi) ako v nebi*. Vo februári vydala nový album aj austrálska kapela **Hillsong Young & Free**, ktorá minulé leto účinkovala aj na Slovensku. Obidve skupiny takto obnovia anglosaský trh kresťan- skej hudby.

Niekoľko čínskych kazateľov je odsúdených na viac ako 10 rokov väzenia po tom, čo sa postavili voči projektu čínskej vlády na odstránenie krížov z kresťan- ských kostolov po celej krajine. Od roku 2004 bolo odstránených vyše 1 800 krížov. Manželia Bao a Xing, ktorí vedú veľkú kresťanskú komunitu, boli obaja zatknutí po odmietnutí odstránenia kríža, aj keď oficiálne boli zatknutí za „ne- legálne aktivity a korupciu.“

Kam chcú ísť? Chcú ísť so mnou? Niektorí sa hanbia naznačiť, že to nestihli, ale radi by išli. Iní sa do- máhajú odvedzenia až drzo.

Dve nohy, dve ruky, jedna hlava, celkom rovnakí a predsa každý iný.

A to je dobre.

„Ďakujem, že ste ma počkali.“

Aké milé. Aké vzácne od mladého človeka. Ešte že existujú deti. Cez ne sa dá prihovoriť aj dospelým. „Šušušu – mama, videla si, ujo šofér mi zakýval, chichichi – aha, zasa.“

A na konečnej šťastnej dielňke, usadené za volantom trolejbusu, rodičom zvečňované do albumu, stáva sa bránou ku krátkemu rozhovoru.

„Prosím vás, len mňa nie a ani číslo trolejbusu.“

„Ako sa vám páči nový trolejbus... tento deň...toto miesto... toto mesto? Idete na výlet?“ Rozrušený šťastný drobec odchádza s rodičom za pôvod- ným cieľom s rukou odhodlane zverenou väčšej dlani a druhou ukazuje na vzdalujúci sa trolejbus – a možno v ňom ostala iskierka pre pozitívny postoj k MHD. Ako viesť ľudí k tomu, aby využívali MHD a nezavadzali s jedno-hlavovými autami v dopravnej špičke?

Budovaním záchytných parkovísk a hlavne budovaním pozitívneho vzta- hu k tejto mestskej paráde, k MHD, a to rôznym spôsobom a z rôznych strán. Viete aké je vzrušujúce sledovať ľudí v okruhu zastávok a môjho trolejbusu a tipovať, čo asi chcú? Vždy ma niekto zaskočí nečakaným pohy- bom, rozhodnutím alebo gestom. Chcel by som dosiahnuť takú vnímavosť, aby som vedel, čo ľudia chcú, skôr ako si to uvedomia.

Ale bolo by to dobré? Poznám ľudí, ktorí cielene manipulujú s túžbami ľudí, aby docielili svoje záujmy.

Poznám ľudí, ktorí robia prácu za iných a tým ich kazia.

Poznám ľudí, ktorí robia prácu len kvôli peniazom a tým kazia svoju prácu.

Poznám zopár ľudí, ktorí majú radi ľudí aj svoju prácu.

Fero, bezdomovec, to je pán.

Na Americkom námestí predáva Nota Bene s takým šarmom a nadhľadom, že mu ne jeden riaditeľ banky môže závidieť. Ten postoj, to nadšenie, tú nezávislosť.

Prestal chlastať, pravidelne pracuje, pomáha ostatným a stále sa smeje.

Minule sedel na lavičke pred železničnou stanicou a dohovárал ostatným bezdomovcom, aby prestali slopať. Jeho opálená, vyholená hlava s jasnými smejúcimi sa očami svietila medzi špinavými šticami ako slniečko nad pot- rhanými búrkovými mrakmi.

Pozerali na neho prázdnyimi, vodnatými očami. Hádám ich nakopol lepším smerom. Veď kto iný ak nie on, čo bol na dne a ešte kúsok nižšie a teraz si plachtí v slobode mysle a tela.

Pochopil, že dávať ľuďom je viac ako od ľudí očakávať. Ale človek z toho musí mať radosť, inak je to ako pracovať len a len pre peniaze – a to už vieme, že za nič nestojí. Radosť z dobrého skutku je príjemnejšia ako pocit po fľaši čuča. Ale aj z robenia dobra môže človek dostať opicu a stať sa nepoužitelným.

Choďte si od neho kúpiť časopis – nebudete banovať.

Čítať ľudí – ľudia potrebujú úctu, záujem a úsmev bez ohľadu na to, či sú vo fraku, či v montérkach, upravení či strapatí.

Musím si však dávať pozor, aby som nebol vtieravý.

To nakoniec potrebuje tréning – ako všetko v živote.

Akurát neviem, čo s tými, čo sa domáhajú prehnanej úcty a rešpektu, ale akosi to k nim nepasuje.

Našťastie ich nie je až tak veľa. A okrem toho možno hľadajú to, čo v nich ešte nikto neotvoril. Hľadajú vonku to, čo je vo vnútri. Hľadajú niečo tam, kde to nie je. Dobrá správa – Nádej ostáva.

Tak to skúsím znovu – dať človekovi, ktorého dnes stretnem, to, čo potre- buje. To, čo naozaj potrebuje. Stojí to za to.

Idete so mnou? ■

ČÍTAŤ ĽUDÍ

TOMÁŠ KOMRSKA

(Autor je vodič trolejbusu.)

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ

MÁJ 2016

Rada pripravila podklady pre výročnú konferenciu Cirkvi bratskej v Prešove (návrhy na zloženie predsedníctva konferencie a konferenčných komisií).

Prerokovala návrhy, ktoré má zemská konferencia CB predložiť Spoločnej konferencii CB.

Rada poverila:

Predseda Rady, aby po ordinácii viedol 26. 6. 2016 voľbu brata Jána Máhríka za kazateľa zboru a brata Mariána Cabadaja za správcu zboru v Žiline.

Predseda Rady, aby s vedením zboru v Žiline hovoril o zmene správcu s ohľadom na predchádzajúce zámery zboru.

Rada zobrala na vedomie:

Správu o návšteve predsedu Rady a riaditeľa Kancelárie v Kórejskom zbere CB v Žiline a poverila ich prípravou dohody, ktorá by odrážala špecifické postavenie tohto zboru v štruktúre CB.

Informáciu o situácii v Slovenskej biblickej spoločnosti, kde na prechodné obdobie do septembra 2016 bol zvolený nový predseda (doterajší podpredseda Slavomír Poloha) a podpredseda (doterajší predseda Pavel Vilhan). V septembri bude ďalšie valné zhromaždenie s úpravou stanov a voľbou nového predsedu a podpredsedu.

Tému jesennej pastorálky kazateľov z manželkami: Ecclesia semper reformanda alebo nové víno do nových nádob. Slovenská strana má zabezpečiť úvodnú bohoslužbu.

Ďalej sa Rada:

Oboznámila s termínmi plánovaných seminárov a tréningov pre projekt zakladania zborov v decembri 2016 a máji 2017. Definitívne termíny budú v kalendári cirkevných akcií. ■

**V dňoch 13. a 14. mája sa v Prešove uskutočnila konferencia CB v SR.
Viac informácií prinesieme v nasledujúcom čísle.**

AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

Keby tu bola Katarína, videla by anjela, ktorý mužíčkovej žene zrazu niečo ukázal. Objala Hankinu mamičku, pristúpila k tým dvom a povedala: „To nie je v dome. Problém nie je v dome a v poli“ a potom sa rozbehla radostne domov, až zabudla nákupnú tašku pri lavičke.

Mužiček vošiel mlčky do kuchyne a pustil sa do večere. Jeho žena si sadla k nemu a prvýkrát po dlhom čase prehovorila. „Si skvelý obrábač pôdy! A máme krásny dom! Som vďačná za každú úrodu, za každé jablčko, ktoré prinesieš domov.“

Mužičkovi temer zabehlo, keď ju počul, no nezdvihol svoj zrak od taniera.

„Nemyslí to vážne. Chce ma len povzbudiť. Vidí, že som smutný,“ – pomyslel si. Potom mlčky vstal a odišiel si lahnúť. Jeho žena odpratala večeru, zašila odraté nohavice, čo inokedy robila s veľkou nevôľou, očistila zeleninu, aby mala na druhý deň a potom si ešte sadla do kresla, aby si čítala z Knihy. Nebola sklamaná. Vedela, že ak chce presvedčiť mužíčka o tom, aká je teraz spokojná a o tom, kto je on v jej očiach a v očiach Kráľa, bude to musieť opakovať minimálne tak dlho, ako dlho opakovala, že chce bývať v novom dome...

Samuelov otec sa znova zastavil na poli a mal so sebou aj svoje deti.

„Nebehajte mi po hriadkach! Zničíte mi úrodu!“ – kričal nahnevane mužíček, keď sa deti rozbehli po poli.

„Prepáčte prosím!“ – ospravedlňoval sa Samuel za všetkých. „Mohli by sme vám pomôcť? My pomôžeme vám, vy nám a pôjde nám to ľahšie.“

„Ešte to! Ja to zvládnem sám. Navyše, nikto mi to neurobí tak dobre ako ja sám,“ – odpovedal nervózne mužíček.

„Viete, pane, keď sme boli u Kráľa, učil nás, ako máme pestovať, a...“

Ešte ani Samuelov otec nedokončil vetu, už mu mužíček skočil podráždene do reči „Hááá! Chcete sa mi tu vychvalovať? Myslíte si, že ste lepší? Ó, áno, jasné! Nevieť vy pestovať také jablká ako vy! Som neschopný! Nepoužiteľný! A vy ste úplne skvelí... všetci...“ – kričal mužíček, až mu samému z toho bolo do plaču. Motyka padla voľne vedľa neho a spustil sa na zem, nešťastnú hlavu si držal v dlaniach.

„Kto všetci?“ – opýtal sa pokojne Samuelov otec. „Nikto tu predsa nie je... Nepovedal som, že je niekto horší alebo lepší... Nikdy by som si nedovolil pohrdať niekým, koho poveril sám Kráľ.“

„Pch! Aké poverenie! Mňa zrejme nepoveril! Alebo sa pomýlil...“

„Kráľ sa nikdy nemýli. Ste obrábač pôdy v jeho kráľovstve! Stačí si to uvedomiť. Ste pre neho veľmi dôležitý! A ak vám niečo nejde, On vás to môže naučiť!“

Dôrazne presvedčal mužíčka, ktorý učupený pod svojím poľom krútil hlavou. Jediné, o čom bol presvedčený, bolo, že jeho pole nad ním víťazí.

„Viete, chcel som vám iba povedať, že vy ste obrábač, ja som pestovateľ a iný zberá úrodu...“ Mužíček spozornel, a tak Samuelov otec pokračoval.

„Aj taká obyčajná práca ako je pestovanie ovocia a zeleniny je rozdelená. Niekto má kypriť pôdu, ďalší hádže zrnká do zeme, niekto nosí vodu z potoka, niekto polieva, iný vytrháva burinu a zase iný už zberá ovocie. A navyše, ja mám pestovať jablká vo veľkom sade za domom a sused zase mrkvu na maličkom poličku... a... jednoducho tak si v kráľovstve pomáhame a každý robí to, čo má. Tak nás to učil Kráľ.“

Mužičkovi to celkom dávalo zmysel. Všimol si, že jediné, čo dokáže dobre dopestovať, je cibuľa. Nuž ale kto vie oceniť cibuľu?

„A ak si vzájomne pomáhame a robíme iba tú prácu, ktorá nám bola pridelená, nik nie je unavený alebo preťažný!“

Nuž, on bol naozaj v poslednej dobe unavený a preťažný... Hrbil sa pod ťarchou svojho poľa a každý deň čakal, čo na ňom vyrastie mysliač si, že s rastlinkami vyrastie aj on. No keď nevidel výsledky svojej námahy, stále bol len malým mužíčkom. Ako tam tak stál so sklonenou hlavou, v duchu si aj myslel, prečo len vtedy, keď Kráľ zvolal všetkých pestovateľov a obrábačov pôdy, prečo len vtedy nešiel na stretnutie s Kráľom! A zrazu mu to začalo byť aj ľúto.

„Môžeme vám teda pomôcť?“ – hľadeli na mužíčka deti spýtavo...

„To je moje pole!“ – zasipel ticho mužíček, sklamaný sám zo seba. A nezdvihol zrak zo zeme.

„Naozaj? Nie je všetko, čo máme, Kráľovo?“ – položil Samuelov otec otázku, na ktorú nečakal v tejto chvíli odpoveď. Zavolať ostatné deti, hrajúce sa neďaleko pri potoku, a bez slova odišli. Vedel totiž, že mužíček potrebuje čas.

V ten deň už mužíček nemohol robiť vôbec nič. Rozmýšľal. Večer mu niečo napadlo. Uvidíme, čo sa stane, keď nasadím viac cibule na pole, povedal si. Ale preto, že zatiaľ nechcel nikomu nič vysvetľovať, nechcel riskovať potupu, zbral malé cibuľky a vyšiel s nimi na pole až večer, keď všetci spali. Keby tu nevyšlo, vysmiali by ho. „Bude to pokus. Ak to nevyjde, už nikdy nebudem nič sadiť.“ A tak mužíček vyšiel na pole a sadil a sadil, dával malé cibuľky poctivo do zeme celú noc, až vysadil celé svoje pole cibuľou. Ráno, keď sa už konečne trošku vystrel, utierajúc si pot z čela, na jeho dvore zastal koč. Najprv si myslel, že zle vidí, keď si uvedomil, že to nie je hocikaký koč, ale kráľovský. Potom mu napadlo, že možno idú poslovia k susedom,

ale ostal veľmi šokovaný, keď z koča vystúpil sám Kráľ a vybral sa pešo cez jeho dvor priamo na jeho pole! Mužiček bol v nemom úžase. Aj sa zahanbil, keď si uvedomil, že samotný Kráľ prechádza cez jeho skromné bývanie a že si namieril priamo na jeho špinavé nepodarené pole, kde málokedy niečo aj dopestuje. Keď bol Kráľ veľmi blízko a pozdravil ho, mužiček padol na tvár ako oslepený a nezrozumiteľne jachtal niečo, čo malo znamenať, že mu je veľmi ľúto, ako sa doteraz správal, aj keď Kráľ o jeho správaní nepovedal vôbec nič. Neopovážil sa zdvihnúť zrak. Nad sebou však počul veľmi láskavé slová: „Mužiček, si veľký muž! Vážim si, ako sa poctivo a neúnavne staráš o moje pole! A keď si neprišiel ty ku mne, idem ja k tebe, aby som ti povedal, prečo na tvojom poli málokedy niečo vyrastie.“ Mužiček sa trochu upokojil, ale zároveň mal takú bázeň, že dokázal zdvihnúť hlavu iba do takej výšky, že hľadel Kráľovi iba na nohy. Nemohol by sa mu teraz pozrieť do tváre. No Kráľ veľmi potreboval vyjadriť mužičkovi, že ho má rád. A keď sa ten nezdvíhal zo zeme, Kráľ sa sklonil k nemu a položil mu ruku na rameno tak, že sa pod jeho pravícou skryl celý mužičekov chrbát, čo vyzeralo ako objatie. V tej chvíli mužičkovi vytryskli z očí slzy.

„Ty nie si pestovateľ! Si obrábač pôdy. Tvojou úlohou je iba rozbiť hruď a kypriť zem. Preto si nevidel výsledky svojej práce.“

Iný sadi, iný polieva... – spomenul si mužiček na slová Samuelovho otca a zrazu pocítil veľkú úľavu.

„Musíš dovoliť, aby sadenie, polievanie a zber robili iní. Ale preto, že si veľmi bojovný a svedomitý, ustanovujem ťa aj za môjho dvorného sadzača cibule!“ – pokračoval Kráľ.

Mužiček tomu nemohol uveriť. Kráľ ho poveril dokonca dvoma úlohami. Je dôležitý! Pre Kráľa je veľký! „Ďakujem! Ďakujem! Ďakujem!“ – opakoval radostne.

Potom ešte chvíľku pobudli spolu na poli. Mužiček už vedel, že pole nie je jeho, ale Kráľovo a tiež vedel, že je pre Kráľa veľmi dôležitý a preto sa mu poučenia o tom, ako má pestovať cibuľu, aby bola veľká, prijímali oveľa ľahšie ako predtým poučenia od Samuelovho otca.

Keď Kráľ odišiel, pomaly sa postavil a narovnal. S pokojom a radosťou v srdci sa poobzeral okolo seba. Dnes už videl modrú oblohu aj vtáčiky a neuniklo mu, že rýchlym krokom sa k nemu blíži jeho žena, zabalená do pestrej šatky, ktorá ju robila ešte krajšou, ako je. Keď prišla na pole, aby sa ho opýtala, čo to mal za návštevu, mužiček po dlhom čase zdvihol svoju hlavu a pozrel jej do tváre. Usmiala sa na neho. „Pomôžem ti?“ V tej chvíli, ako tak na neho s úsmevom hľadela a on hľadel na ňu, jeho chrbát sa pomaličky vystieral. A stal sa zázrak! Malý mužiček už nebol malý! Bol taký akurát a dokonca aj o čosi podrástol, pretože presne vedel, kto je. Kráľ mu to povedal. A začali sa po dlhom čase rozprávať.

Ešte nejaký čas si musel mužiček počkať na svoju prvú skutočne bohatú úrodu, pretože niekedy výsledky svojej práce nevidíme hneď. Ale už nebol netrpezlivý, pretože vedel, že raz to príde. Kráľ mu predsa dal konkrétne pokyny a on sa nimi zodpovedne riadil. To mu zatiaľ stačilo. A keď sa konečne pole zazelenalo, vytešoval sa z malých cibuliek. V tom čase chodil obrábať pôdu všade, kam ho zavolali, pretože nik nevedel tak rozbiť malé aj veľké hrudy ako on. A vedel, že tam už nemusí čakať výsledky, pretože on je obrábač pôdy a iný sadi, iný zberá úrodu.

Vráťme sa ešte k cibuli. Ľudia z celého kráľovstva prichádzali k nemu, aby si z nej zobrali a počuli o Kráľovi, ktorý ho poveril touto úlohou. No najkrajšie cibule si odložil do košíka pre Kráľa, keď raz pôjde na kráľovský dvor. ■

Kresba: Hannah

RÍM

CELOSLOVENSKÝ DORASTENECKÝ TÁBOR

3.-9.7.2016

Opal táborisko | Hermanovce nad Topľou

registrácia do konca mája na www.uniadm.sk

cena 80 €

Správne odpovede RELAXu z Dialógu č. 3/2016

Tajnička krížovky:
SRDCOM

Číslky:

1. STRIEBRO
2. TRIEZVOŠŤ
3. STOTNÍK
4. MEDVEDICA
5. STOLICA
6. DVERE
7. KORAZIM
8. PORAZENÝ
9. KOSTOL
10. PASTOR

LATOVKA:

KTO VERÍ VO MŇA,
MÁ VEČNÝ ŽIVOT

Obrazové publikácie
Kráľovské mestá a Stopy
kráľov posielame sestram
Márii a Zuzane
Hažerovým, ul. Volgo-
gradská č.42, Prešov

Vyriešenú tajničku krížovky
a ostatné úlohy posielajte
e-mailom alebo poštou
na nižšie uvedené adresy:
svatava@swanmail.sk,

DIALÓG, Sadová 28, 900 51
ZOHOR do 31. 6. 2016

Nezabudnite nechať na
seba kontakt (meno,
telefón, adresa).
Správneho riešiteľa
všetkých úloh odmeníme
reprezentačnou obrazovou
publikáciou z vydavateľstva
Media Svatava. Správne
odpovede z tohto čísla
uverejníme v Dialógu
8-9/2016.

Stranu pripravil
Peter Kailing

Autor: Peter Kailing	Ocko, apo	Cirkulácia	Dobre, v poriadku (skr.)	POMOC: Leid, Ahm, Úr	Ohraničená plocha	Rozklad vplyvom mikróbov	Včelí produkt
Stá, akoby				Dán. obj. miera			
				TAJNIČKA			
Ponížene							
Chem. zn. hliníka			Žiaľ (po nemec.)				
	Pobudol						Listnatý strom
	Osobné zámeno						
Zaokrúhlená					Predložka		
					Pán (po maď.)		
Nezotnú							
Citoslovce dovtipenia				Otrok (knižne)			

ROHÁČIK

	1	2	3	4	5	6	7
1	H						
2							
3							
4							
5							
6							
7							

TAJNIČKOU JE STAROZÁKONNÝ PROROK

1. Tajnička
2. Kanánov syn (1. Moj., 10. kap.)
3. Pichal / 4. Semita
5. Druh zeleniny / 6. Citoslovce bolesti
7. 1. písmeno mena 2. muža na tejto zemi

KONÍČKY

1.	MÔJ	CE	MO
	JE	Pán Ježiš povedal:	JÚ
	ČU	HLAS	OV
2.	NE	VA	NIK
	KA	O láske:	PRE
	STÁ	DY	LÁS

V obrazoch sú napísané jednotlivé slabiky skrytých tajničiek. Začnite vždy s vyznačenou slabikou a postupujte ďalej tak, ako skáče kôň na šachovnici. Postupne prejdite všetkých 8 slabík v obrazci a to buď v smere, alebo proti smeru hodinových ručičiek. Po správnom postupe od prvej (vyznačenej) slabiky po poslednú – ôsmu slabiku prečítate obidve tajničky Koníčkov.

SVEDKOVIA

MIROSLAV KOCÚR

(*Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg.*)

Mimoriadna situácia malých krajín pri riešení globálnych kríz je práve v perspektíve spolupráce či optike, pri ktorej by menšie spoločnosti mali charakterizovať vyšší stupeň porozumenia pre tých, ktorí sú v menšine. Lebo samé zažívajú svoju zraniteľnosť, slabosť, odkázanosť na pomoc väčších a silnejších členov toho istého organizmu.

Kresťanský životný štýl si dnes vyžaduje novú odvahu vidieť v dnešnom svete príležitosť byť spoločnosťou, ktoré nie je alternatívou, ale niečím, čo v kontraste s väčšinovým prístupom k vecnej stránke problému z ekonomického či humanitárneho hľadiska ponúka aj vertikálu nadčasového pohľadu. Okolo nás sa pohybujú ľudia, ktorí pomalým a neistým krokom prešli tisíce kilometrov po súši aj po vode, aby našli pokoj pre svoj život a svoju prácu. Pre budúcnosť svojich detí. Tento Abrahámovský pochod nenastúpili na pokyn Božieho hlasu, ale okolnosti, ktoré ich k tomu donútili, boli rovnako nástojčivé. Zanechať domy, polia, prácu, vlastnú kultúru a vydať sa s limitovanými prostriedkami na cestu, ktorá sa skončí neraz tragicky nie je nepremysleným rozhodnutím. Je to akt nástojčivej potreby dať sebe a svojej rodine – zvlášť svojim deťom – novú šancu. Právo na život má prednosť, ak je človek v krajnej núdzi donútený ukradnúť pečivo a lacné údeniny z potravinového supermarketu – konštatoval v apríli ústavný súd v Taliansku. Išlo o prípad bezdomovca, ktorý ukradol len toľko tovaru, aby zasýtil svoj okamžitý hlad. Nevedel ho už uniesť. Stav krajnej núdze takto núti aj sudcov prekrasliť tradičné interpretácie našich pravidiel a milosrdenstvo musí začínať ustupovať vykalkulovanej spravodlivosti podľa excelovských tabuliek.

Nebude to jednoduché. Miera únosnosti je individuálna. Nezvládeme všetci všetko. Bude potrebné mať veľa porozumenia, ochoty

Ak sa pozrieme na to, ako sa stavia k civilizačným výzvam dnešná slovenská spoločnosť, zisťujeme, že sa ako kresťania stávame výzvou sami sebe. Humanitárna aj ekonomická kríza zamestnáva medzinárodné inštitúcie aj organizácie, no u nás ožíva akýsi národný resentment, ktorý sa chce od celosvetového diania dištancovať. Sme súčasťou svetového automobilového trhu, svetových organizácií, Európskej únie či iných nadnárodných inštitúcií, no snažíme sa podčiarknuť našu národnú jedinečnosť osobitným dôrazom na to, že my sa riešenia situácie, pred ktorou stojí dnešný svet, nechceme zúčastniť. Otvorene hovoriť o strachu je legitímne a môžeme sa báť. No odpoveďou na strach nie je viac strachu. Odpoveďou na nenávisť nie je viac nenávisťi.

a pripravenosti hľadať riešenia. Určite existuje aj riešenie, v duchu ktorého si môžeme zachrániť svoj pohodlný odstup od sveta a od situácie tých, čo potrebujú pomoc, podporu a porozumenie v novom svete, v novej kultúre v novom, pokojnom usporiadanom európskom prostredí. No práve preto musíme byť pri tom. Slovom, skutkom, solidaritou, vnímavosťou, ochotou. Tým, že budeme pomáhať iným riešiť dnešnú situáciu, pomôžeme aj sami sebe. Naučíme sa žiť v novom svete a môžeme tomuto svetu ukázať, ako sa riešia krízy, ako sa z nich môže stať príležitosť na zmenu sveta. V našich školách je dosť prázdnych lavíc, do ktorých si môžu zasadiť deti tých, čo potrebujú novú nádej, aby sa dar života nestal ich kliatbou.

Nemusíme sa utiekať k magickému kultu ani k nezrozumiteľnému opakovaniu naučených modlitieb v našich národných alebo anjelských jazykoch. Rituály sú v tejto situácii mimoriadne neúčinné, ak nie sú sprevádzané aktívnou prácou na poli budovania porozumenia a hľadania spolupráce s tými, ktorí túto situáciu chcú riešiť aj prakticky a uprednostnia budovanie mostov pred budovaním nových múrov rozdelenia.

Na rozdiel od magických rituálov máme možnosť ukázať, že kresťanstvo je životný štýl, ktorého prednosť je práve v tom, že služba bližnému je aj praktickou bohoslužbou. Milosrdný Samariťan je modelom správania sa veriaceho človeka. On pomáha vtedy, keď iní zbožne prechádzajú okolo a nevšímajú si príležitosť uctiť si Najvyššieho v svojom bližnom. Pomáhajme. Ak nevieme ako, pomáhajme a podporujme tých, čo pomáhajú vedľa a chcú. Nemusíme ostať vypadnutým kameňom mozaiky, z ktorého sa skladá budúci obraz nášho sveta. Práve tým sa dostávame k príležitosti nájsť našu stratenú dušu. A vydať svedectvo. ■

združenie JPK v Leviciach Vás srdečne pozýva na seminár

JPK
ZDRUŽENIE

CUDZINECVO VLASTNEJ CIRKVI

PROGRAM:

Ondrej Prostredník

Ježiš a Pavel ako cudzinci vo vlastnom spoločenstve viery

O pluralite v cirkvi, chápanej ako jej konštitutívny prvok

Daniel Pastirčák

Tí, ktorí strážia a tí, čo otvárajú brány

Michal Patarák

Disent nie je deviácia a heterogenita neznamená rozpad

Ondrej Garaj

Chcem aby, si nebol

Variety reakcií na emotívne zranenia v cirkvi

KEDY: 4.6. 2016 KDE: Hotel Morava
9:00
Tatranská Lomnica

blížišie info a registrácia: **gabrielkosmaly@yahoo.com**, 0904 750 936
pre registrovaných účastníkov je seminár bezplatný

netlive

Zapojte sa aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk,
v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, aj písané na adresu redakcie.

